

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
224. (1544.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3565 ▲
1 amerikai dollár	3,2300 ▲
100 magyar forint	1,3843 ▲

Aktuális

2

Első erőpróbájára készül Monti

Letette a hivatali esküt tegnap Olaszország új kormányfője, a 68 éves pártonkívüli Mario Monti, aki maga tölti be a gazdasági miniszteri posztot is. Athénban az új görög kabinetnek tegnap késő délután, lapzártánk idején szavazott bizalmat a parlament.

Társadalom

7

Cherecheș nem akar fizetni

Nem hajlandó kifizetni Nagybánya polgármestere a hatezer lejes bírságot, amelyet azért szabott ki rá az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD), mert a testület szerint jogellenesen emeltetett falat a város egyik romatelepe köré.

Média

9

„Kék vér” a turizmusért

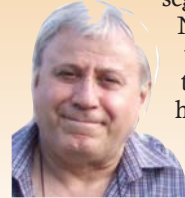
Londonban találkozott Elena Udrea turisztikai miniszter „Károly herceggel, a román turizmus csodálatos nagykövetével”. *Wild Carpathia* címmel egyébként nemrégiben mutatták be azt a Kárpátokat ismertető dokumentumfilmet, amelyben Károly herceg mesél a Romániához fűződő viszonyáról.

Vezércikk

3

Pénzes kékszeműek

A titkosszolgálatok jelenleg több mint 1,1 milliárd lejt költhetnek alkalmazottaikra – csaknem annyit, mint az oktatási és egészségügyi tárca együttvéve.

Bogdán Tibor

Nem csoda, ha nem a titkosügynökök, hanem a tanárok és az orvosok hagyják el tömegesen az országot. De hát úgy kell nekik, miért nem mentek pincérnek vagy autóbádogosnak. ▶

Liliomtipró pedagógus?

Megrontással vádolják a sepsiszentgyörgyi művészeti líceum zongoratanárát**A sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Líceum tanárait és diákjait megdöbbenette a zongoratanár elleni feljelentés**

Fotó: Kovács Zsolt

Megbolygatta tegnap a sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Líceumot az a hír, hogy megrontás vádjával feljelentést tett az iskola zongoratanára ellen az egyik diák. A 14 éves lány azt állítja: a férfi több ízben – legelső alkalommal már két éve – szexuális kapcsolatot létesített vele. Tatár Gergelyt felfüggesztették állásából, a rendőrség megrontás gyanújával nyomoz az ügyben. Az eset néhány nappal azután történt, hogy Bukarest egyik legszínvonalasabb középiskolájának tanárát – diákja vallomása alapján – nemi erőszak vádjával őrizetbe vették. **7. oldal ▶**

Boc „nem ismeri” Apostut

M. Á. Zs.

▶ Elhatárolódott tegnap Emil Boc kormányfő a csúszópénz elfogadásával vádolt Sorin Apostutól, szövegíróje révén azt üzenve a sajtónak, hogy nem ismeri azokat az üzletembereket, akikkel – a korrupcióellenes ügyészség (DNA) szerint – a kolozsvári polgármester „üzletelt”. Ioana Muntean kormányzó szerint Emil Boc miniszterelnök is ragaszkodik személyiségi jogaihoz, ugyanis „politikai karrierje során sose vetült rá a korrupció árnyéka”. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Tiltakoznak az állattartók

▶ Péntekig a mezőgazdasági minisztérium épülete előtt tüntetnek az állattartó gazdák, hogy felhívják a kormány figyel-

mét az ágazat gondjaira. Ha gondjaikra nem találnak megoldást, az elszánt farmerek hajlandóak Brüsszelig menni. **6. oldal**

Az állattartók „uniós körülményekért” tüntettek Bukarestben Fotó: Farkas István

Kogălniceanu: döcög a terv?

Baloga-Tamás Erika, Totka László

▶ Lassan halad a kis- és közepes vállalkozások (kkv) támogatására létrehozott Kogălniceanu-program: az indulás óta eltelt mintegy három hónap alatt mindössze 15 hitelkérelem kapott zöld utat a pénzügyesek részéről. A probléma megoldására a napokban többoldalú megbeszélést tartott a pályázatát lebonyolító ügynökség (AIPPIMM) az országos garanciaalap (FNGCIMM) és a pénzügyesek illetékesivel, mivel sérelmezik, hogy az általuk elbírált kétezer iratcsomó „megfelelt”. **Folytatása a 6. oldalon ▶**

HIRDETÉS

Egyet fizet,
hármát kap!

Főnyereményünk:

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012**1x**Kétszemélyes
wellness-hétvége
a szovátai
Hotel Pacsirta****-ban!**50x**A Duna International Kiadó sorozata, a *Magyar királyok és uralkodók* következő köteteinek díszdobozos kiadásai, illetve a Wass Albert sorozat, szintén díszdobozos kiadásban!

Röviden

Határsértőket fogtak Ártándnál

Négy iraki határsértőt fogtak el a napokban Ártándnál, a menekülők egy görög sofőr által vezetett német kamionban akartak Romániából Magyarország területére jutni. A határsértőket szívdobbanás-érzékelővel és röntgenkészülékekkel találták meg a kamion alváza és a pótkerék között kialakított rejtékhelyen elbújtatva, egyikük már eszméletlen volt. A görög sofőrrel és az irakiakkal szemben a román hatóságok folytatják le az eljárást.

Magyar miniszter Szerbiában?

Elképzelték, hogy Szerbiának magyar belügyminisztere lesz. Tomislav Nikolics, az ellenzékben lévő Szerb Haladó Párt elnöke a jövő májusban esedékes választások utáni időkre gondolva kijelentette: leendő kormányában kész helyet adni a Vajdasági Magyar Szövetségnek. Nikolics egyenesen a belügyminiszteri tárcát ajánlotta fel.

Áttelepítik az ungvári romákat

Városrendezési célból egy éven belül fel akarja számolni Ungvár roma negyedét Viktor Pogorelov polgármester, aki azt ígéri, hogy modulházakban helyezik el a lakóhelyükről kiköltöztetetteket. Roma jogvédők szerint a kárpátaljai megyeszékhely Radvanc nevű kerületében található roma negyed összetakolt viskókban hivatalos becslés szerint mintegy négyszázan élnek nagyon rossz, egészségtelen körülmények között.

Rossz a budapesti levegő

A szmogriadó riasztási fokozata lépett életbe a szálló por okozta légszennyezettség miatt Budapesten. Reggel hat órától a már korábban elrendelt avar és kerti hulladék szabadterei égetése tilalmának fenntartása mellett nem közlekedhetnek a fekete és piros környezetvédelmi plakettel ellátott járművek a magyar főváros közigazgatási területén.

Meggzólalt a fejbe lőtt képviselő

Ha csak egyszerű, hiányos és gyakran a férje által befejezett mondatokkal is, de interjút adott az ABC televíziónak Gabrielle

Giffords demokrata párti képviselő (képünkön), akit bő tíz hónappal ezelőtt lőtt fejbe egy zavarodott támadó az arizonai Tucsonban.

Tüntetni: igen, megszállni: nem

Visszatérhettek az Occupy mozgalom aktivistái tegnap New Yorkban a Zuccotti parkba, miután a tábort a hatóságok kiktakarították. A tüntetők azonban csak kis táskát vihettek magukkal, a hálósákok és a sátrak tilalom alá estek. Michael Bloomberg, New York polgármestere közölte: a nyilvános park bárki számára nyitva áll, amíg a demonstrálók betartják a törvényeket.

Pekingi nem az amerikaiakra

Peking nem tartja helyénvalónak az amerikai haditengerészeti egységek jövőre tervezett telepítését észak-ausztráliai bázisra – közölte Liu Vej-min a kínai külügyi szóvivő. Obama amerikai elnök ausztráliai látogatásán jelentette be, hogy tengerészgyalogosainak a szigetországban történő állomásoztatása „a teljes ázsiai és csendes-óceáni térség iránti elkötelezettségének” a kifejezése.

Belső anyaország?

Megalakult a KMKF szakpolitikai munkacsoportja

MTI

Megalakult a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma (KMKF) szakpolitikai munkacsoportja tegnap a budapesti parlamentben. Vitányi István (Fidesz), a munkacsoport társelnöke hasznosnak értékelte a tanácskozást, amelynek napirendjén Schengen kérdése is szerepelt.

Bíró Zsolt, a Székely Nemzeti Tanács alelnöke Schengennel kapcsolatban fontosnak nevezte, hogy ne csak a közvetlen, határmenti, regionális együttműködést fejlesszék és erősítsék. Találják meg azt az optimális módot is, amelynek keretében Székelyföld

A jövő héten ülésezik Budapesten a Máért

Tizedik plenáris ülését tartja november 23-án és 24-én a Magyar Állandó Értekezlet (Máért), a résztvevők többi között a készülő nemzetstratégiáról és a nemzeti jelentőségű intézmények támogatásáról tárgyalnak majd. Répás Zsuzsanna magyar nemzetpolitikai helyettes államtitkár elmondta: a tanácskozáson szó lesz a környező országokban jövőre tartandó választásokról, a népszámlások tapasztalatairól. Az ülésre Erdélyből meghívást kapott a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Magyar Polgári Párt.

és az anyaország kapcsolatait szorosabbra tudják fűzni, s ezáltal „Székelyföld mint egy belső anyaország jelenjen meg”. A továbbiakban Bíró hangsúlyozta az önálló intézményrendszer megteremtésének fontosságát. Utalt a Ma-

rosvásárhelyi Orvosi és Gyógy-szerészeti Egyetemen zajló történésekre, amelyek szerinte ékesen bizonyítják, Romániában még nagyon messze állnak attól, hogy megnyugtatóan rendezni tudják az anyanyelvű oktatás helyzetét. ◀

Megalakult Budapesten a Kárpátaljai Magyar Képviselők Fórumának szakcsoportja. Schengennel is foglalkoztak

Első erőpróbájára készül Monti

Gy. Z.

Letette a hivatali esküt Olaszország új miniszterelnöke, Mario Monti az államfő, Giorgio Napolitano előtt. A 68 éves pártonkívüli Monti tölti be a gazdasági miniszteri posztot is. Az infrastrukturális és ipari tárcát az Intesa Sanpaolo Bank vezére, Corrado Passera kapta. Az új kabinet feladata, hogy kivesse az országot a súlyos válságból, amely a gazdasági össze-

omlás szélére sodorta, és ezáltal az egész eurózonát veszélyezteti. A korábban elfogadott menetrend szerint a római parlament pénteken szavaz az átmeneti kormány programjáról; ez egyúttal bizalmi szavazás is, amely Monti első komolyabb erőpróbája. Hasonló feladatok előtt áll az új görög kormány is, amelynek háromnapos vita után tegnap késő délután, lapzártánk idején szavazott bizalmat az athéni parlament. Lukasz

Papadimosz miniszterelnök nyugodtan nézhetett az események elébe, hiszen a képviselők széles körének igen szavazatára számíthatott. A szocialisták, a konzervatívok és a jobboldali nacionalisták, amelyek az új kormányt alkotják, a parlament 300 helyéből 250 mandátummal rendelkeznek. Ebből következően a korábban vonakodó konzervatívok is támogatják Papadimoszt; a Nea Dimokratia (Új Demokrácia) nevű párt nevében

vezetője, Antonisz Szamarasz tegnap biztosította erről az új kormányfőt. Több baloldali szervezet tömegdemonstrációt hirdetett mára Athén központjában, a rendőrség ezért több mint hét-ezer egyenruhást helyezett tegnap készenlétebe. A tüntetők célja, hogy a görög fővárost teljes káoszba taszítsák. Az időpont kiválasztása nem véletlen: az 1973. november 17-én az akkori katonai rezsim által vérbefojtott diákfelkelés 38. évfordulója. ◀

A Szojuz dokkolt az ISS-sel

Munkatársunktól

Zökkenőmentesen hozzákapcsolódott a Szojuz TMA-22 típusú orosz űrhajó tegnap reggel a Nemzetközi Űrállomáshoz (ISS) – jelentette a Roszkoszmosz orosz űrhajózási hivatal. A kikötés automatikus üzemmódban történt az ISS Poisk nevű orosz modulján, a tervezettnél mintegy 10 perccel korábban. Miután a zsilipkamra ajtaját kinyitották, és az orosz tévé képei szerint a három érkező űrhajós – az orosz Anton Skaplerov és Anatolij Ivanyisin, valamint az amerikai Daniel Burbank – belépett az űrállomásra, amelyen a június óta ott-tartózkodó, a jövő héten a Földre visszatérő amerikai Mike Fossum, a japán Furukava Szatosi és az orosz Szergej Volkov fogadta őket. A leválás

Sapelov, Ivancsin és Burbank (balról jobbra) a rajt előtt. Márciusig maradnak

előtt Fossum átadja az ISS parancsnokságát Burbanknek, aki a 30-as expedíciót vezeti majd. Míg ez lesz Burbank első, hosszabb idejű missziója az űrállomáson, korábban már kétszer járt fenn,

2000-ben és 2006-ban. A két orosz kozmonauta teljesen újonc. A tervek szerint 2012 márciusáig maradnak az ISS fedélzetén.

A Szojuz TMA-22 típusú űrhajó hétfő reggel indult el Bajkonur-

ból, és több mint négy hónapig marad az ISS-sel összekapcsolódva. Az űrhajósokra számos feladat vár: két orosz teherűrhajót kell majd fogadniuk, és átvinniük az érkező szállítmányt az űrállomásra. Be kell indítaniuk egy orosz gyártmányú tudományos miniműholdat, amely villámkísüléseket fog vizsgálni a Föld légkörében.

A Nemzetközi Űrállomás állandó és ideiglenes személyzetét az amerikai űrrepülőgépek nyugdíjazása óta kizárólag Szojuz-űrhajók szállítják, bár a hordozórakéták sorozatos kudarca miatt átmenetileg ezt a programot is szüneteltették, az ISS legutóbbi állandó személyzetének a kiegészítését pedig meghosszabbították. A Szojuz űrhajók jelenleg szállító és mentőhajóként tevékenykednek az űrsikló-program leállása óta. ◀

Betiltanák a szélsőjobbot

Hírösszefoglaló

A barna terror veszélye egyre fenyegetőbbé válik Németországban. Az elmúlt napokban derült fény arra a gyilkosságsorozatra, amelyet 2000 és 2007 között neonácik követtek el, külföldi – elsősorban muzulmán – áldozatok ellen különböző német városokban. Hans-Peter Friedrich szövetségi belügyminiszter ezért olyan központi nyilvántartás bevezetését szorgalmazza – a veszélyes iszlámistákéhoz hasonlóan –, amely az erőszakra hajlamos szélsőjobboldaliak és a politikailag jobboldali motiváltságú erőszakos cselekmények adatait összeveti egymással. A listát a szövetségi és a tartományi alkotmányvédelmi hivatalok, valamint a rendőrhatalóságok őrzik. Friedrich azt is megvizsgálja, hogy miként tiltható be a szélsőjobboldali – pontosabban nyíltan neonáci – NPD (Németország Nemzetidemokrata Pártja). Az NPD-nek jelenleg Szászország és Mecklenburg-Előpomeránia parlamentjében van képviselete, és mint bejegyzett párt, évente milliós nagyságrendű költségvetési támogatásban részesül. Bár tagjainak számát a párt működését figyelő belső elhárítás csak hétezer körülire becsüli, szavazóit tízezrekben lehet mérni, akik közt jelentős pénzlelők is vannak. Az alkotmányvédelem jelentése szerint a szélsőjobboldali szervezetek mintegy 25 ezres tábortól 9 és fél ezren hajlandók erőszakos cselekedetekre is. ◀

Alakul a büdzsé menetrendje

Cs. P. T.

► Várhatóan november 25-én terjeszti a parlament elé a kormány a jövő évi költségvetés tervezetét – jelentette ki tegnap Kelemen Hunor a büdzséről folytatott koalíciós tanácskozás után. Az RMDSZ elnökének tájékoztatása szerint a pártok december 3-ig nyújthatják majd be módosító indítványukat, a szakbizottsági vita pedig december 5-én kezdődhet majd el. Az eredeti elképzelések szerint a költségvetés tervezetét tegnap kellett volna első olvasatban megvitatnia a kormánynak, ám a koalíciós viták miatt ezt elhalasztották. „Jövő héttig folytatjuk az egyeztetéseket, s meggyőződésem: sikerül az anyagi erőforrásokat elosztani úgy, hogy ha lehet, valamennyi miniszter elégedett legyen. A művelődési minisztériumnak is a tervezetben foglaltaknál nagyobb összegre van szüksége az kulturális infrastruktúra terén elkezdett beruházások folytatásához, a műemlékvédelemhez” – magyarázta Kelemen Hunor. A kulturális tárca egyébként végül mégis pénzhez jut az idei második költségvetés-kiigazítás során. Az eredeti elképzelések szerint csak az egészségügyi minisztérium jutott volna újabb összegekhez, ám tegnap kormányzati források kiszivárogtatták: sikerült plusz forrásokat biztosítani a szállítási, a fejlesztési, gazdasági, belügyi és a művelődési tárca számára is. Cserében azonban jelentős összegeket vonnak el a munkaügyi, a pénzügyi, a mezőgazdasági és a környezetvédelmi minisztériumtól, illetve a kormány főtítkárságától. ◀

Ritkuló juttatások

ÚMSZ

► Közel száz szociális gondozó tüntetett tegnap délben a munkaügyi tárca épülete előtt, amiért a polgármesteri hivatalok nem folyósították számukra a fizetéseket. „Három megye, Bukarest, Ilfov és Maramaros közel ötezer szociális gondozója május óta nem vagy csak részben kapott fizetést” – magyarázta a sajtónak a tüntetést szervező Alfa Kartell szakszervezeti tömörülés egyik vezetője. Több szociális gondozó az eltartásában levő mozgássérültet vagy szellemi fogyatékoszt is magával vitte a tüntetésre, ezáltal bizonyítva, hogy szüksége van a pénzre.

A tüntetők amiatt is tiltakoztak, hogy a készülő szociális kerettör-

vény megnyirbálja juttatásaikat. A jogszabályt a képviselőház kedden cikkelyenként vitatta meg, a végzavazást jövő héten tartják. A tervezetet bírálta az ellenzék, és a jogszabály bevezetése ellen szavazott. A szociáldemokrata és a liberális frakció szerint ugyanis a törvény egyetlen célja a jövő évi társadalombiztosítási törvény költségvetésének csökkentése.

Ezzel szemben a Boc-kabinet úgy érvel, hogy a jelenlegi rendszer sok esetben nem ösztönzi a munkavállalást, hosszú távon erősíti a szociális ellátástól való függőséget. A koalíció szerint nem csökken, hanem bővül a szociális ellátásra szoruló kategóriák száma. Az elfogadásra váró törvény átcsoportosítja a meglévő szociális kedvezmények nagy

részét, egyeseket pedig megszüntet. Határt szabnak a pénzügyi kedvezmények felső szintjének, ha az ellátásban részesülő személy egy időben több típusú kedvezményre jogosult. A jogosultak köre várhatóan a jelenlegi 8-12 millió személyről 4-6 millióra csökken. A kormány számításai szerint a jogszabály bevezetésével 950 millió eurót takarít meg az állam 2013-ig. A törvényt januártól alkalmazzák a Boc-kabinet, viszont a jogszabályt még a képviselőház plénumának is meg kell szavaznia. A törvénytervezetet az RMDSZ is támogatja, mert sikerült elfogadtatnia számos javaslatát, amelyeket a szociális szolgáltatást nyújtó romániai magyar nonprofit szervezetekkel való konzultálás után terjesztett elő. ◀

Szociális gondozók és ellátottjaik tüntettek tegnap a támogatások késése miatt a munkaügyi tárca előtt. Fotó: Farkas István

Boc „nem ismeri” Apostut

Folytatás az 1. oldalról

A kormányzóvívői nyilatkozat előzménye, hogy a Kolozs Megyei Ítéltábla tegnap közzétette a Sorin Apostu előzetes letartóztatását indokoló, 43 oldalas dokumentumot. E szerint az előjáró újabb bűncselekmények elkövetésére, és bizonyítékok megsemmisítésére készült.

Sorin Apostu letartóztatási kérelmének ügyészi indoklásából kiderül, hogy a polgármester a városháza közvetlen szomszédságában levő parkolóház ötödik emeletén tartott „konspiratív találkozót” a korrupciós ügyben gyanúsított Simion Mureșan, Musztafa Bekar és Călin Stoia

vállalkozókkal, ez a helyszín ugyanis „kívül esik bármilyen hatósági ellenőrzésen”. Bekarral, aki az újítási szerződéseket elnyert Kiat Group Construct ügyvezető igazgatója, Apostu a saját lakásán is találkozott. Az ügyész arra is fényt derített, hogy Sorin Apostu exotikus nyaralásokra is elutazott a városházával szerződéseket kötött vállalkozókkal. Apostu leplezni próbálta ezeket az utazásokat, poggyász nélkül, és nem ugyanazzal a repülőgéppel utazott, amelyen a családtagjai. Ilyen nyaralás volt például az, amelyet Dubajban töltött október 20-a és 25-e között Simion Mureșan családijával együtt. Mureșan a társtulajdonosa az

Electrogroup Rt.-nek, amely 2010-ben egymillió eurós szerződést kötött a kolozsvári polgármesteri hivattal.

A dokumentum szerint Kolozsvár polgármesterének lakásán és városházi irodájában 17 mobiltelefont találtak a házkutatások során, Apostu ezek segítségével tartotta a kapcsolatot a vállalkozókkal, a készülékekben pedig sűrűn cserélte a SIM-kártyát. Kiderült, hogy a polgármester külön telefonkártyákról hívta a vállalkozókat, és igénybe vette egy P. L. nevű férfi szolgálatait, aki gyakran módosította a telefonkészülékek egyéni azonosító kódját, hogy lehetetlenné tegye a telefonok és a beszélgetések azonosítását. Az ügyészek szerint Apostu felesége segítségével próbálta elrejteni „törvénytelen tetteinek” nyomait – derül ki az indoklásból.

Mint korábban írtuk, Sorin Apostu és Călin Stoia, a Brantner Románia kereskedelmi társaság vezérigazgatója ellen november 11-re virradóra adott ki 29 napos letartóztatási parancsot a Kolozs Megyei Ítéltábla. A DNA szerint Kolozsvár polgármestere összesen 94 ezer euró értékben fogadott el csúszópénzt 2009 és 2011 között vállalkozóktól, akik köztisztviselési, illetve a városházának alárendelt társaságok gépkocsiparkjának biztosítására vonatkozó szerződéseket kaptak. ◀

Felfüggesztenék Traian Băscu

M. Á. Zs.

► Ismét napirendre veszi az ellenzék Traian Băscu felfüggesztésének kérdését, ha az államfő az Alkotmánybíróság döntése ellenére sem lesz hajlandó kihirdetni a fizetések és nyugdíjak inflációkövető emelését lehetővé tevő jogszabályt. Băscu a közrádióban adott tegnap délutáni interjúban leszögezte, hogy a taláros testület döntésétől függetlenül a juttatásokat nem fogják növelni 2012-ben, mert „nincs rá pénz”. „Mindenkinek meg kell értenie, hogy nem költséghatékony kölcsönből. A kormány könnyűszerrel jótékonkodhatna, de ezzel megpecsételné az ország sorsát a következő évekre” – fogalmazott az államfő. Kijelentését hevesen támadta Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök, aki aggodalommal és felháborodással vette tudomásul, hogy az államfő nem hajlandó alkalmazni az érvényben levő jogszabályokat, valamint a végleges bírósági határozatokat. Az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) vezetői megbízták a tagpártok jogászait, hogy a jövő hétfői tanácskozásukra készítsenek egy dokumentumot arról, hogy „Traian Băscu nyilatkozata hol szegi meg az ország alaptörvényét”. ◀

Pénzes kékszeműek

Bogdán Tibor

Traian Băscu államfő, de általában a narancsvörös hatalom meggyőződéssel állítja, hogy a NATO tagállamként, hamarosan pedig az amerikai atompajzs deveselui „ernyőjének” védelmében is

meghúzódnak Románia nemzetbiztonsága példátlan csúcokra emelkedik. Ennek ellenére az ország költségvetéséből évente mind többet költenek a titkosszolgálatok megerősítésére. Az utóbbi esztendőben a négy fő hírszerző struktúra rendelkezésére álló pénzügyi összegek ötszörösen emelkedtek.

Az idei „válságbüdzsé” szerint csak a Román Hírszerző Szolgálat 17 százalékkal nagyobb béralapból gazdálkodhat, mint tavaly, miközben jövőre a munkaügyi, a mezőgazdasági, a művelődési, az oktatási minisztérium költségvetését jelentősen karsúsítják.

A titkosszolgálatok jelenleg több, mint 1,1 milliárd lejt költhetnek alkalmazottaira – csaknem annyit, mint az oktatási és egészségügyi tárca együttvéve. Nem csoda, ha nem a titkosügynökök, hanem a tanárok és az orvosok hagyják el tömegesen az országot. Dehát úgy kell nekik, miért nem mentek pincérnek vagy autóbádogosnak.

Politikai megfigyelők szinte egyhangzóan állítják – egyben számadatokkal alátámasztva – hogy a lakosság létszámahoz viszonyítva, vagyis arányszámban kifejezve, a romániai titkosszolgálatok több munkatársat foglalkoztatnak, mint például egyesült államokbeli „rokkonszervezeteik”. Az FBI 33 ezer alkalmazottjával szemben, a tizenötöszer kevesebb lakossal rendelkező Romániában a Román Hírszerző Szolgálatnak 12 ezer ügynöke van.

Ráadásul minálunk a titkosszolgálatok teljesen kiestek a civil társadalmi ellenőrzés alól. Ki emlékszik még arra, mikor vitathatta meg utoljára a parlament a Román Hírszerző Szolgálat kötelező éves jelentését? Mikor hallgattak meg a szakbizottságok hírszerzési igazgatókat? Ráadásul a demokráta liberálisoknak sikerült a Román Hírszerző Szolgálat tevékenységét szabályozó jogszabály, illetve a nemzetbiztonsági törvény módosításait hallgatólagosan elfogadtatniuk a képviselőházban.

Tételezzük fel – jóhiszeműen –, hogy nem holmi rejtélyes, konspiratív oknál fogva ózdkodnak a szolgálatok az elszámolástól, hanem inkább arról van szó, hogy – nincs jelentenivalójuk, hiszen az elmúlt évek során jóformán semmi érdemlegeset nem tettek. Nemigen hallhatunk-olvashatunk olyasmiről például, hogy kékszeműek veszedelmes maffia-hálózatokat számoltak fel, alvilági bűnbándákat buktattak le, hatékonyan léptek volna fel a nagykorupcióval szemben.

Akkor pedig mivel érdemlik ki a sok – és egyre több – pénz? Az eddigi és soron következő megszorító intézkedések, további kormánydadogások nyomán mindinkább növekvő társadalmi elégedetlenségre, fokozódó feszültségekre gondolva a válasz akár ez is lehetne: a hatalom esetleges társadalmi megmozdulásoktól való féltelme indokolja a nem mindennapi bőkezűséget. Innen pedig már egyenes – és nem túl hosszú – az út a diktatúra felé.

Időben hatástalanított Máté–László konfliktus?

„Maradjunk annyiban, hogy mindenkét a nyilatkozata minősít. Nem ez lenne az első alkalom, hogy a szervezet nem áll ki mellett” – mondta el lapunknak László Attila kolozsvári alpolgármester annak apropóján, hogy Máté András, a szövetség Kolozs megyei elnöke bejelentette, a szervezet állandó tanácsának mai ülésén döntenek arról, hogy Sorin Apostu polgármester esetleges felfüggesztése esetén az RMDSZ kit jelölje a tisztség ideiglenes betöltésére. Nyilatkozatával László Attila jelenlegi alpolgármester „alkalmasságát” vonta kétségbe, aki jelenleg Radu Moisin demokrata liberális kollégája társaságában irányítja a kincses várost. Mint ismeretes, Máté András éppen László Attilától vette át a Kolozs megyei RMDSZ irányítását, akit a legutóbbi tisztújításon legyőzött. Tegnap délután Máté András módosított korábbi álláspontján, lapunk érdeklődésére úgy fogalmazott, hogy amennyiben László Attila vállalja a jelölést, akkor nem látja semmilyen akadályt annak, hogy ő legyen az RMDSZ jelöltje az ideiglenes polgármesteri tisztségre. (Sipos M. Zoltán)

Román lapszemle

Az Európai Beruházási Bank szerint Románia egyike azoknak az országoknak, amelyeket a leginkább érint az euróövezet válsága, mivel a GDP 21 százalékát a külföldi beruházások teszik ki, illetve az export aránya is tíz százalék fölött van. (Capital) ► Az állam 10 milliárd eurós támogatási rendszert biztosít az alternatív energetikai beruházásokra, viszont ez az összeg nem marad az országban, ugyanis a befektetők külföldről vásárolják a szélmalomokat, így a munkaerőn kívül semmilyen erőforrást nem hasznosítanak. (ZF)

Kábító adatok – kábító anyagokról

Tavaly több, mint 2100 drogfüggő személy részesült kezelésben a hazai szakosított intézményekben.

Bogdán Tibor

Agasztó adatokat hozott napvilágra a Kábítószer Elleni Országos Ügynökség. A dokumentumnak megfelelően az országban egyre nagyobb mértéket ölt a kábítószer-fogyasztás – egyetlen jó hír az, hogy Románia tranzitország maradt, és még nem vált célorzággá a kábítószer-kereskedők számára.

Célcsoportok, áldozatok

A drogok elsősorban a 15–64 év közötti korosztályok körében válnak mind népszerűbbé, a fogyasztók száma pedig megkétszereződött az utóbbi négy esztendőben. Mindenekelőtt az etnobotanikai szerek kelandók, de bőven fogy az indiai kenderből, az extasyból, a heroinból és a kokainból is. Ezek a drogok inkább a férfiak körében népszerűek, a nők inkább a nyugtatókat, fájdalomcsillapítókat és a

metadont részesítik előnyben. Újdonságként az utóbbi időben megjelent Romániában a ketamin is.

A Kábítószer Elleni Országos Ügynökség illetékesi szerint egy idő óta átalakulni látszanak a fogyasztási szokások, a heroinfogyasztók például mindinkább átállnak az etnobotanikai szerekre. Ennek oka az olcsóbb ár és a könnyebb hozzáférhetőség.

Tavaly több mint 2100 drogfüggő személy részesült kezelésben a hazai szakosított intézményekben. Kétharmadukat be is kellett utalni, a többiekkel járó betegként gondozták. A kezelték átlagos életkora nem éri el a 31 esztendőt sem, és ez a jövőben várhatóan tovább csökken. A drogosok mintegy egyharmada 24 évnél is fiatalabb, további harmada 25 és 29 év közötti. Zömmel etnobotanikai szerek fogyasztóiról van szó. A tavalyi esztendőben kezelt drogfüggők csaknem 40 százaléka korábban heroin-t használt.

Megjelentek Romániában a vegyes fogyasztók is: ők mindenekelőtt heroinot fogyasztanak, kiegészítőként viszont etnobotanikai szereket is használnak.

A drogosok mind gyakrabban kerülnek súlyos állapotban kórházba, tavaly 194 százalékkal növekedett a sürgősségi osztályokra került fogyasztók aránya.

„Fekete fellegvárak”

A kábítószer-fogyasztás „fekete fellegvára” Bukarest: a 2010-ben jelzett 34 haláleset közül 33 itt történt, egy pedig Ilfov megyében. A halálos áldozatok közül 30 férfi volt, az átlagos életkor pedig alig érte el a 29 esztendőt.

A 15 „közvetett elhalálózásból” hármát Konstancán, a többi szintén Bukarestben jegyezték. A „közvetett elhalálózás” azt jelenti, hogy bár a halál nem kimondottan drogfogyasztás miatt állt be, de mindenképpen a huzamosabb kábítószereszközök használatából ered. A „közvetett elhalálózásból” hármát Konstancán, a többi szintén Bukarestben jegyezték. A „közvetett elhalálózás” azt jelenti, hogy bár a halál nem kimondottan drogfogyasztás miatt állt be, de mindenképpen a huzamosabb kábítószereszközök használatából ered.

2007-ben még csupán 30, 2005-ben pedig mindössze 7

halálos esetet jegyeztek. Tavaly Romániában nem fedeztek fel drogot előállító laboratóriumokat, a felszámolt cannabisültetvények pedig mennyiségi szempontból elenyészőeknek számíthatnak.

A kábítószereszközök elsősorban a nagy egyetemi központokban – Bukarestben, Kolozsváron, Temesváron, Iaşiban, Konstancán és Craiován – kelandók.

A nagyvárosokban főleg kokaint fogyasztanak: az országban forgalmazott össz mennyiség zöme az egyetemi központok mellett olyan nagyobb városokban talál gazdára, mint Déva, Nagyszében, Brassó és Râmnicu Vâlcea.

A drogok útja

A drogok legnagyobb része a szomszédos Moldovai Köztársaságból és Szerbiából származik, de jelentősebb mennyiségek érkeznek az országba Spanyolországból és Hollandiából is.

A legfontosabb csempészút vonal a Balkán-félszigeten át vezet Romániába: az ország az észak-balkáni hálózat részévé vált Bulgária

15–64 év közötti drogfogyasztók lakossági aránya (százalékban)

Drog típusa	Férfiak		Nők	
	2007-ben	2010-ben	2007-ben	2010-ben
Nyugtatók, csillapítók	2,1	2,5	4,8	6,5
Indiai kender	2,3	2,2	0,7	1
Extasy	0,5	1,1	0,2	0,3
Heroin	0,2	0,5	0	0,1
Kokain	0,1	0,5	0,1	0,2
Amfetamin	0,1	0,1	0,1	0,1
LSD	0	0,1	0	0
Ketamin	0	0,2	0	0,1
Metadon	0	0	0	0,1

Forrás: Kábítószer Elleni Országos Ügynökség

mellett. Legújabb információk szerint Románián – Türkmenisztán, Üzbegisztán, Kazahsztán, Ukrajna és Oroszország mellett – az Afganisztánból Nyugat-Európába irányuló útvonal is áthalad. Az ukrain lerakatokból a kábítószer Románián, Magyarországon és Lengyelországon keresztül jut el a nyugat-európai célországokba.

Az utóbbi esztendőben a dél-amerikai szállítók mind szívesebben használják a tengeri útvonalakat is, amelyeken át komolyabb tételeket juttatnak el a tranzit- illetve célországokba. Így figyelmeztetünk homlokterébe ke-

rült a konstancai kikötő is. A csempészesben mind nagyobb számban vesznek részt román állampolgárok is, bár ők még csak kisebb mennyiséget – 10-80 kilós szállítmányok – behozatalára vállalkoznak.

A „törvényes” etnobotanikai szerek leginkább Kínából származnak, de nagyobb mennyiséget importálnak belőlük Angliából és Németországból is. Romániába ezek a drogok mindegyike a gyorspostai szolgáltatások útján kerülnek be. Ezeket a szereket viszonylag olcsón, grammonként 2-22 euró közötti összegért forgalmazzák. ◀

Atombomba, „az elrettentő erő”

Az esztendő elején nyolc ország – az Egyesült Államok, Oroszország, Nagy-Britannia, Franciaország és Kína, valamint India, Pakisztán és Izrael – több mint 20 500 atomfegyvert birtokolt. Az iráni atomprogram tükrében érdemes áttekintenünk a világ nukleáris arzenálját.

Gy. Z.

A statisztika nemcsak az azonnal bevethető robbanófejeket, hanem a raktárakban tárolt aktív és a szétszerelésre váró inaktív fegyvereket is tartalmazza. A bevételre azonnal alkalmas, rendszerbe állított 5 ezer példányból 2 ezret az állandó legmagasabb készségi fokon tartanak. Az 1968 óta az atomsorompó-egyezmény keretében jogilag is elismert öt atomnagyhatalom – Kína, Franciaország, Nagy-Britannia, Oroszország és az Egyesült Államok – közül egyik sem mutat hajlandóságot, hogy belátható jövőn belül feladja a maga atomarzenálját.

Az egyezményhez nem csatlakozott másik három állam pedig, amely ténylegesen birtokol nukleáris fegyvert, új hordozórakéta-rendszer kifejlesztésén ügyködik, és bővíti hasadóanyagot előállító kapacitását is. Észak-Korea pedig elismerte, hogy képes csekély számú atomrobbanó-előállítására, arról azonban nincsen adat, hogy áll-e ilyen Phenjan rendelkezésére – olvasható a Stockholmi Nemzetközi Békakutató Intézet (SIPRI) idei évkönyvében.

Az öt ENSZ BT-tag

Egyesült Államok: 1945-ben a világtörténelem első atombombáját dobta le Hirosimára. A 8500 nukleáris robbanófejből 2150 azonnal bevethető. Az atomsorompó-szerződést aláírta. A tervei között szerepel, hogy az Oroszországgal megkötött új START-szerződés értelmében az elkövetkező hét év során rendszerbe állított nukleáris fegyverek számát 1550-re csökkenti, a hordozórendszereket pedig 800-ra felezi.

Oroszország: mára szovjet időkben, az 1930-as években kísérletezett atombomba készítésével, az első próbarobbantásra 1949-ben került sor. A 11 ezer nukleáris robbanófejből mintegy 2400 azonnal bevethető. Az atomsorompó-szerződést aláírta. Az Egyesült Államokhoz hasonlóan kötelezettséget vállalt, hogy az elkövetkező hét év során rendszerbe állított nukleáris fegyverek számát 1550-re csökkenti, a hordozórendszereket pedig 800-ra felezi.

Nagy-Britannia: a két európai atomnagyhatalom egyike, a második világháború után ugyanis Washington elhatározta, hogy Európá-

ban önálló atomhatalom létezzék a Szovjetunió sakkban tartására. A 225 nukleáris robbanófejből egy sem vethető be azonnal. Az atomsorompó-szerződést aláírta.

Franciaország: 1960-ban próbálta ki első atombombáját. Tervei között szerepel ugyan a leszerelés, de az atomfegyvert mint elrettentő eszközt nem áll szándékában teljesen felszámolni. A mintegy 300 nukleáris robbanófejből 290 azonnal bevethető. Az atomsorompó-szerződést aláírta.

Kína: 1960 óta atomnagyhatalom, amely néhány éven belül „ugyanakkor nukleáris arzenállal kíván rendelkezni, mint az Egyesült Államok”. Kísérleti robbantásait a föld alatt és a légkörben is végrehajtja. Nukleáris robbanófejeknek a száma 240; az atomsorompó-szerződést aláírta.

Nem hivatalos hatalmak

India: első próbarobbantásait 1974-ben végezte. Nukleáris robbanófejeknek a száma 80 és 100 között, ebből egyik sem vethető be azonnal. Nem hivatalos atomhatalom: az atomsorompó-szerződést nem írta

alá. Pakisztán: nem ritkán illetik „a világ legveszélyesebb országa” jelzővel, nem utolsósorban azért, mert az instabil iszlám köztársaság atomfegyverrel rendelkezik. Nukleáris robbanófejeknek a száma 90 és 110 között, ebből egyik sem vethető be azonnal. Nem hivatalos atomhatalom: az atomsorompó-szerződést nem írta alá.

Izrael: Jeruzsálem sokáig nem mondott igazat az atomfegyver birtoklásáról, mivel legfontosabb partnere, az Egyesült Államok tartott egy közel-keleti fegyverkezési versenytől. Ennek ellenére 1967 óta rendelkezik az eszközzel. Nukleáris robbanófejeknek a száma 80, ebből egyik sem vethető be azonnal. Nem hivatalos atomhatalom: az atomsorompó-szerződést nem írta alá.

banófejeknek a száma 80, ebből egyik sem vethető be azonnal. Nem hivatalos atomhatalom: az atomsorompó-szerződést nem írta alá.

Átláthatatlan helyzet

Észak-Korea: a valós helyzet teljességgel átláthatatlan, saját bevallása szerint 2005 óta rendelkezik atomfegyverrel. A SIPRI évkönyve szerint Phenjannak legalábbis elegendő plutóniumja van kisebb nukleáris robbanófejek előállítására. Nem hivatalos atomhatalom: az atomsorompó-szerződést nem írta alá.

Irán: atomprogramját mondák övezik. A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség legfrissebb jelentése szerint Teherán nagy valószínűséggel külföldi segítség jóvoltából az atomhatalommá válás küszöbén áll. Izrael katonai lépéseket helyezett elene kilátásba. Nem hivatalos atomhatalom: az atomsorompó-szerződést nem írta alá.

A felsorolt országokon kívül Dél-Afrika az 1970-es és az 1980-as években kezdte meg saját nukleáris fegyverek kifejlesztését, de a program kudarcba fulladt. (Pretoria az egyedüli, amely felhagyott a nukleáris fegyverek kifejlesztésével.) A Szovjetunió 1991-ben bekövetkezett szétválását követően Ukrajna, Fehéroroszország és Kazahsztán is hozzájutott nukleáris fegyverekhez. Oroszország azonban megvásárolta a volt szovjet tagköztársaság nukleáris fegyvereit, amelyeket utóbb darabokra szedtek. Argentína, Brazília, Líbia, Dél-Korea, Svédország, Svájc és Tajvan is rendelkezett olyan programokkal, amelyek a nukleáris fegyverek gyártását szorgalmazták volna, különböző okok miatt azonban kudarcba fulladtak. Hasonló a helyzet Szíriában, ahol a jelenleg még érvényben lévő fejlesztési program sem látszanak hosszú életűnek. A jelek szerint Japán egy esetleges háborús fenyegetés esetén rövid időn belül képes lenne nukleáris fegyverek előállítására. ◀

Lap-top

A nap címe. Magyarország problémái érintik a szomszéd országokat is, *România liberă*

Magyarzat. „Magyarország pénzügyi kredibilitása a minősítő intézetek célkeresztjében van, visszaminősítése – más szomszédos országokéval együtt – kedvezőtlenül érinti a hazai pénzügyi légkört”. Egyelőre ennyi elég, de persze eddig is tudtuk: ha baj van itt, baj van ott is. Még csak annyit tegyünk hozzá, hogy Romániát (egyelőre) nem fenyegeti az a leminősítés, mint Magyarországot, Orbán Viktor pedig a rá jellemző lényegre töréssel kijelentette: ha az IMF jön, ő megy. Tiszta beszéd, reméljük...

Összefügg? 1. Emil Boc kijelentette, hogy a PDL a kormánykoalícióban szorgalmazni fogja, hogy a parlament létszáma „legközelebb álljon ahhoz, amit a románok erre vonatkozóan a népszavazáskor eldöntöttek”. Ehhez, tette hozzá, „a PDL-nek szüksége van mind a koalíció, mind az ellenzék támogatására”. (*Curierul național*) 2. Victor Ponta kijelentette, hogy a PSD információi szerint az év végéig nem csupán a kormány miniszterelnökét, de a koalíció összetételét is megváltoztatassák. „Lehetséges, hogy Geoană úr része lesz ennek az új politikai képletnek – akár USL-nek, akár technokrata kormánynak hívják.” (*Evenimentul zilei*). Jól nézünk ki, a sok áruló között.

Kilövés. Na, végre az *Academia Cațavencu* is eltalált valamit. Címlap-összeállítás (fotómontázs és buborékszövegek) a PSD 2011-es úrodüsszeiáját mutatja be, pontosabban a rakéta kilövése előtti percek: Ion Iliescu és Victor Ponta búcsúztatja a bátor kalandba akaratan kívül belevágó Mircea Geoană-t. A szövegek: I. I. „– Geoană elvtárs, kérlek, légy méltó ehhez a történelmi pillanathoz: Románia úrbe küldi az első kétlábú lényt, akinek az intelligencia-hányadosa kisebb, mint a Lajka kutyaé!”; V. P. „– Gyereünk, Mircea, be a rakétába, és ne felejtse el megírni, hogy van-e politikai élet a Marson!”; M. G. „– Tisztelt kollégák, ha a párt kéri tőlem, megyek és a Vénuszra is! Kicsi a gravitáció, hosszú az éjszaka, ott vagány egy éjen át elnöknek lenni és ugrálni!”

Minden napra egy mondás

„Csak tévedéseknek van szükségük elméletre. Csak az erőtlenségnek van szüksége hatalomra.”
Hamvas Béla

Második gyermekkor

Horváth István

Vérben és bűzben

Grenouille anyja azt kívánta, hogy legyen már vége az egésznek. És amikor a tolfájások megkezdődtek, lekuporodott a halbontó asztal alá, és megszült, mint eddig már négyszer, és a köldökzsinórt elvágta a halkéssel. Ordítózás, rohangálás, a bámész tömeg körben áll, rendőrt hívnak. Az asszony még mindig az utca közepén fekszik kezében késsel, lassan magához tér.
– Mi történt veled?
– Semmi.
– Mit csinál a késsel?
– Semmit.
– Honnan a vér a szoknyáin?
– A halaktól.
És feláll, eldobja a kést, és mosakodni indul. De ekkor egyszerre csak felsír az újszülött az asztal alatt. Megkerekedik, légyrajok, halfejek és belsek között megtalálják, kihálásszák az asztal alól. Hivatalból kiadják egy dajkának, az anyát le tartóztatják. És mivel minden köntörfalazás nélkül, engedelmesen bevallja, hogy a gyereket ott hagyta volna elpusztulni, mint már négy másikat, sebtiben lefolytatják a pert, többszörös gyermekgyilkosságért elítélik, és néhány hét múlva a Gréve téren fejt veszik. A gyermek ekkorra már a harmadik dajkánál volt. Pár napnál tovább senki sem akarta tartani. Azt mondták, kettő helyett szopik, elszívja a többi csecsemő elől a tejet, s ezzel előlük, dajkák elől a megélhetést, hiszen egy gyermek szoptatása nem kifizetődő. Az illetékes rendőrtiszt, bizonyos La Fosse hamarosan megelégelte a dolgot, és el is vitette volna a gyermeket a Rue Saint-Antoine-on levő lelenc- és árvagyerek-gyűjtőhelyre, ahonnan naponta indultak gyermekszállítmányok Rouenba, az állami lelencházba.

Patrick Süskind: *A parfüm*. Fordította Farkas Tünde

SZELLEMLIDÉZÉS

Hazaárulók

Egy Jobbikos képviselő, nevét nem írjuk ide, Károlyi Mihály szobrának talapzatáról a virágokat és a koszorúkat eltávolította, sőt egyenesen a kukába hajította, mondván: hazaárulónak nem jár virág. Az akció aktuálpolitikai performansz hatásával nem foglalkoznánk, s arra sincs elég helyünk, hogy Károlyi történelmi szerepét tudományos mérlegeléssel helyre tegyük. A história kényes dolog, de sokan piszkálják, ezért – mint az egyszeri órásmester – a szerkezet néhány hazai jellemzőjét vesszük tanulmány alá.

A magyar történelem, s különösen az utóbbi egy-két évszázada folyamatos buherálás eredménye. Addig még csak-csak rendben van: egy különleges képességekkel megáldott nép hazát szerez itt Európa közepén, fölvirágoztatja, aztán különféle sorscsapások következtében töredékére fogy a terület, s lakói is szibarita váz formájában tengődnek, ám nagy-nagy öntudattal és büszkeséggel. Mert vészek, fegyverletételek, részkebe szakadások és tragédiák sorozata a történet, de sosem az ellen nagy száma, esetleg túlnyomó fölénye eredményezte a vesztes pozíciót, hanem mindig az, hogy belső árulók támadtak, idegenszívűek férköztek közénk. Mondhatnánk: a folyamatnak ez a legállandóbb eleme.

A folytonosság jegyében a legutolsó száz év megfelel a haladó hagyománynak, csak aktuálpolitikailag a szereplők időnként szint váltanak viszszafele. A történeti „ki veszít ma?” (© Petri György) játékban elkurjantja magát valamelyik politikus, és onnantól minden másképp – volt. Az összes fontosabb szereplő volt már köztéri szobor és hazaáruló. Természetesen a halála után. Eközben mi adtuk a világnak a legtöbb Nobel-díjast, mi találtuk fel a gyufától a szódavízig meg az atombombától a golyóstollig az összes fontos technikai újítást – csak ez a fránya piacgazdaságos demokrácia nem klappol nekünk. Nem illik bele a történeti folytonosságba. Ebben a nyugatról importált rendszerben nincsenek szentek és hazaárulók, csak emberek jó és rossz tulajdonságokból összerakva, s maga a szisztéma garantálná, hogy nem ellenségesen kelljen megoldani a vitás kérdéseket.

Miféleképpen ez a most elharapózó történelmi kulturális felbuzdulás a mindenkori hab a tortán. József Attila szobrának áthelyezése, a szélsőjobb színházhoz jutása, az új alkotmányhoz készült karikatúra-gyűjtemény – mind csak zavaros folyadék, amelybe lelkesen belenyomják a keverőjüket politikusok és értelmiségiek, s vernek belőle nagy habot.

Hátha sikerül elfedni vele azt, hogy alatta már régen nincs ott torta.

Kresz János

Hétköznap, ünnepnap, szórványnap

Az utóbbi napokban alaposan fel lettem világosítva szórványkérdésben. (Villanyozva már kevésbé.) A csapból is a szórványstratégia langy vize folyt. Kora reggeltől késő estig volt szerencsém meghallgatni a határon innen és határon túli tömbmagyarság jeles képviselőit arról, hogy milyen nehéz, de nem lehetetlen nekem szórványban élnem. Az ősiség és hősiesség jogán nekem nem csupán ki lehet, de ki is kell tartanom, egészen addig, amíg sok megapixeles kamerájával a budapesti nemzetféltő rám talál, s mint utolsó brassói magyart megörökít. Elrettentő példa gyanánt azok számára az anyaországiak számára, akik nem akarnak kellőképpen sokasodni...

Háromgyerekes családapaként jól esett meghallgatnom a politikai karrierjük érdekében családról, utódról lemondó demográfiai szakemberek biztatását, hogy feltétlenül lassítani kell a magyarság fogyását. Megbizonyosodhatom, hogy aki szakértőként munkát vállal egy szórványbizottságban – joga van rá,

Ambrus Attila

mert nem csak szavakkal, hanem tettekkel is bizonyította elhivatottságát – azt azoknak a párt(hon)lapja kezdi ki, akik meghívták a bizottságba. Mert ugye, úgy van az jól, hogy ne bízassa el magát, őt nem a maga hitelességéért, hanem a mások hitelessítéséért választották be a csapatba, amelynek feltett szándéka a szórványból élni. Nem a szórványért. Lehet, hogy igazságtalan vagyok, tisztelt uraim, de úgy tűnik, hogy divatba jön a szórvány a pályázatok kiíróinál, s a pályázók fényképezőgépeket vásárolhatnak maguknak, hogy lefotózzák az utolsó magyart, laptopokat, hogy megkönnyeztető power pontos prezentációkat mutathassanak be a zárványról, újabb szimpóziumokat szervezhetnek – mert tanácskozásnak aligha nevezhető az, amikor a tömbből érkező szakértők megmondják a tutit. Erdélyben néhány hiteles ember van csak, akinek joga a szórványról beszélni, mert ismeri az elszigeteltségben élők élethelyzetét, minőségét, sorsát. Köztük van Szegedi László esperes, Winkler Gyula, Vetési

Erdélyben néhány hiteles ember van csak, akinek joga a szórványról beszélni, mert ismeri az elszigeteltségben élők élethelyzetét.

László, Kallós Zoltán, Balázs Bécsi Attila. És ugyanakkor sokan vannak Erdélyben, Magyarországon, akiknek nem üresjáratú politikai nyilatkozatokat kellene intéznie a szórványról, a szórványhoz, hanem meghallgatniuk azokat a lelkészeket, pedagógusokat, családapákat és családanyákat, fiatalokat, akiknek hétköznapjai a szórványban telnek. Megtudhatnák, hogy nem (csak) zajos ünnepnapokra, hanem alkotó hétköznapokra van szükség – ahogyan Kovács Attila, az RMDSZ Brassó megyei elnöke is mondta. Támogatásra az értelmiséginek, hogy a szórványban maradhasson, ahol olyan élményekkel és érzelmekkel lesz gazdagabb, amilyeneket a tömbben nem tapasztalhat meg. Támogatásra az iskoláknak, bentlakásra, sportpályára, multimédiás könyvtárra. Ha a szórvány tetemén lakmározni kívánók sasszemeket nyitnának, rájönnének, hogy a világ megváltozott. A globalizációs folyamatok közepette modernizációs együttműködésre, nem pedig az elzárkó-

zásra igyekeznek berendezkedni az etnikai és társadalmi csoportok. Mert, mint a szegedi dr. Besenyi Sándor írja: nincs kék lagúna, nincs többé szigetlet, nincs zárványlet, nincs történelmi elszigetelődési, elzárkózási kényszer. A globalizáció feltöri a zárványokat, a korszerű kommunikációs eszközök hatékonyan rombolják le az elszigetelődés falait, zúzzák szét a nemzeti és provinciális fogyasztási szerkezetet. Abban igazuk volt a tucatnyi szórványkonferencia előadóinak, hogy szükség van a zárványkérdések tisztázására, a szórvány kutatására, a nagyvárosi szórványok bekapcsolására a modernizációs folyamatokba. Legalább másfél évtizedet késett ez a felismerés, amely csak akkor született meg, amikor a tömb peremének töredezése kiviláglott. De természetesen jobb később, mint soha! Ha a jövő évi szórványnapokon ennek a kutatásnak az üresen várható eredményeit hallhatjuk az üres biztatások helyett, már előbbre léptünk. Addig szerencsére zavartalanul élhetjük hétköznapjainkat a szórványban. Mert magunknak köszönhetően jó a szórványban élni hétköznapokon és ünnepnapokon.

Röviden

Több-kevesebb csőd

Míg szeptemberhez viszonyítva 2,5 százalékkal nőtt a csődjelárást kérő vállalkozások száma Romániában, ezek aránya az év első tíz hónapjában tíz százalékkal esett vissza az előző év hasonló időszakához képest – derült ki az Országos Cégjegyzék adataiból. Idén mintegy 15 700 cég került csődközeli helyzetbe.

Versenyszegő OMV?

A piaci versenyszabályok be nem tartásának gyanújával vizsgálatot indított az OMV Petrom olajtársaság ellen az Országos Versenytanács arra alapozva, hogy a vállalat kivonta a piacról Eco Premium nevű termékét, amely annak idején a hazai üzemanyagpiac két százalékát fedte le – adta hírül a Mediafax.

Magyar–kínai üzlet

Újabb megállapodások aláírása várható Budapest és Peking között a magyarországi beruházásokra fordítható egymilliárd eurós fejlesztési keret felhasználásáról – közölte tegnap a magyar Nemzeti Fejlesztési Minisztérium az MTI-vel. A konkrét kínai projektek közül elsőként a magyar fővárost a Liszt Ferenc Repülőtérrel összekötő gyorsvasút valósulhat meg.

Döcög a Kogălniceanu-terv?

Folytatás az 1. oldalról

A bankok azzal magyarázták a késedelmet, hogy az érintett cégek képviselői nem tartják be a megszabott öt munkanapnyi határidőt és nem jelentkeznek a kiírt időpontban az egyeztetésre, azok pedig, akik mégis megjelennek, csupán hiányos iratsomókat tudnak felmutatni.

„Hasonló folyamatról van szó, mint annak idején az uniós pályázatoknál: mindennek megvan a betanulási ideje” – magyarázta az ÜMSZ-nek Diósi László, az OTP Bank Románia vezérigazgatója, aki megerősítette, hogy az ügyintézés nagyban hátráltatja azon ügyfelek nagy száma, akik nem felelnek meg az alapkritériumoknak, sok esetben pedig még a banki ügyintézők sem rendelkeznek kellő tapasztalattal.

A kezdetektől lelkes Diósi továbbra is bizakodóan tekint az intézkedésre, annál is inkább, hogy tapasztalatai szerint sok cégvezető számára most vált világossá, hogy nemcsak a Kogălniceanu-, de egyéb konstrukciók esetében is hitelképesnek számít. Mint megtudtuk, jelentős azok száma is, akik a program iránt érdeklődve tértek be a bankhoz, végül mégis más típusú köl-

Számos kisvállalkozó a Kogălniceanu-programnak köszönhetően tudta meg, hogy hitelképes

csön mellett döntöttek. „Az első pár száz ügyletet követő kiértékelés után vélhetőleg sor kerülhet a program bővítésére is, ugyanis a magyarországi Széchenyi-kártya esetében is folyamatos bővítésről volt szó” – emlékeztetett az OTP-vezér.

Megkeresésünkre Fancsal Kálmán, a kis- és középvállalkozások Hargita megyei szövetségének szaktanácsadója igyekezett hangsúlyozni, hogy munkatársaik megfeszített erővel dolgoznak a pályázatokon, ame-

lyek szép számban érkeznek a hivatalhoz. „Egyelőre tehát nem lehet kijelenteni, hogy döcögne a program” – szögezte le a szakember, hozzátéve, a hitelprogramban pozitívan elbírált vállalatok végleges számát decemberben közlik.

Azzal érvelve, hogy a teljes dossziék elemzése nem tarthat többet néhány óránál, Cristian Haiduc, az országos garanciaalap elnöke ismételt felkérte a bankokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt az el-

bírási folyamat felgyorsítására. Mint Fancsalitól megtudtuk, erre időközben az ügynökség ígéretet is kapott a pénzügytől. Kérdésünkre, hogy az ügyintézés olajozottabbá tétele érdekében az AIPPIMM közvetít-e a cégek és bankok között, a szaktanácsadó elmondta, eddig nem érkezett egyetlen panasz sem a vállalkozások részéről az ügyben, viszont hangsúlyozta, hogy közvetítést nem vállalhatnak, mivel nem áll hatáskörükben bele szólítani a bankok hitelnyújtási

politikájába. A Kogălniceanu-program azonban más ponton is aggodalomra ad okot – derült ki az ügynökség sajtóközleményéből. Az idei évre előirányozott 24 millió lejes keret ugyanis – amely mintegy négyezer vállalkozás hitelezését fedezhetné – távolról sem merült ki, annak ellenére, hogy kifele járunk az esztendőből. A pályázatokat elemző ügynökség ezt úgy kívánja orvosolni, hogy felszólította területi kirendeltségeit: ragadjanak meg minden lehetőséget az intézkedés nagyobb népszerűsítése érdekében.

Mint ismeretes, az RMDSZ által kezdeményezett Kogălniceanu-kormányprogram a romániai mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztését hivatott ösztönözni állami támogatású hitelkonstrukcióval. A program a legalább két éve működő vállalkozásokat juttatja olyan kis összegű kölcsönökhöz, melyekkel elsősorban likviditási problémáikat kezelhetik. Az állam a felvett hitel értékének 80 százalékára vállal garanciát, emellett pedig hetvenszázalékos kamattámogatást is nyújt számukra. A kölcsön összege nem haladhatja meg a százezer lejt, a részleges kamattámogatások esetében pedig 125 ezer lej a felső határ. ◀

Tiltakoznak az állattartók

F. I.

► Több tucat gazda tüntetett tegnap délelőtt a mezőgazdasági minisztérium Egyetem téri épülete előtt, azt vetve az agrárminiszter szemére, hogy nem fordít kellő figyelmet az állattartókra. „Romániát az állattartás megmenthetné a válságtól, ennek ellenére a kormány nem figyel az ágazatra. Nem azok az állatok mentik meg az országot, akik a parlamentben vannak, hanem azok, amelyek a mi istállóinkban” – fogalmazott élesen az egyik dühöngő tüntető. Mint mondta, az állattartás teljesen ellehetetlenült az országban, a fiatalok nem látják benne a jövőt, az idősek is csak megszokásból tartanak egy-egy tehenet, bivalyt, lovat, „így szép lassan oda jutunk, hogy minden cseppnyi tejet importálni fogunk”. „Elvárjuk, hogy nekünk is épp olyan jogaink legyenek, mint az uniós más országaiban élő gazdáknak, ha már nyögjük ezt a közös Európát” – kiabált közbe egy másik gazda.

„Több oka is van annak, hogy kénytelenek voltunk utcára vonulni, ahelyett, hogy gazdaságainkban dolgoznánk. Nem kaptuk meg az állattartásért járó anyagi támogatást, az országban nincs piaca a tejtermékeknek, bár

„Az istállóinkban ülő állatok menthetik meg az országot” – állítják a tüntetők

Fotó: Farkas István

több mint két éve ígéreti a kormány, hogy lépni fog ebben az ügyben, a gázolaj ára is az egekbe ugrott, majd a lamtól kapott támogatás továbbra is 1,2 lej maradt” – sorolta az Új Magyar Szónak a tegnap délelőtti tüntetésen Ștefan Muscă, a Bivalytegyesztők Országos Szövetségének elnöke. Az érdekvédő elmondta, a kormány azzal védekezik, hogy nincs pénzügyi keret az ágazat támogatására, illetve a meglévő támogatások növelésére, viszont meggyőződésük, hogy „csak amolyan politikusi mese”. „Hogy nincs pénz a

mezőgazdaságra, amikor az jelentősen besegít a bruttó hazai termék növelésébe? – tette fel a kérdést Muscă, majd ingerülten válaszolt: ahelyett, hogy a pénzt visszaforgatnák, iskolákat, óvodákat, sportcsarnokokat építenek azokban a falvakban, amelyekből a fiatalság már rég elment, mert az állattenyésztésből nem tud megélni.” Elmondása szerint a gazdák péntekig minden délelőtti tüntetnek majd a minisztérium épülete előtt, és ha Valeriu Tabără mezőgazdasági miniszter nem oldja meg problémáikat, Brüsszelhez

fordulnak. Az agrárminisztérium illetékeseit lapzártánkig többszöri próbálkozásra sem sikerült megszólaltatnunk az ügyben.

„Vegyes érzelmekkel vágnak neki az elkövetkező három napnak. Egyrészt az államfő nyilatkozataiból tudjuk, hogy ő is tisztában van azzal, hogy a szaktárca nincs a helyzet magaslatán, ami jó jel, másrészt viszont aggodalomra ad okot a tény, hogy több megyében a szak szervezeti tagok nem kaptak engedélyt a bukaresti tüntetésen való részvételre” – magyarázta Ștefan Muscă. ◀

Hitelminősítési stop?

T. L.

► Szigorú új szabályokat javasolt az Európai Bizottság (EB) keddi esti ülésén a hitelminősítő intézetekre vonatkozóan, ugyanakkor a várakozással ellentétben mégsem kérte, hogy ideiglenesen felfüggeszék a nemzetközi konszolidációs programmal segített országok osztályozását. Az intézkedés bírálói ugyanakkor úgy vélik, a tilalom a szándékkal ellentétben valójában megnövelné a bizonytalanságot a piacokon.

„A teljes pénzügyi rendszer a hitelminősítő döntéseire épül, láthatjuk, mit jelentett Magyarország múlt szombati leminősítése vagy éppen a Franciákkal kapcsolatos botrány” – kommentálta kérésünkre Winkler Gyula európai parlamenti képviselő. Mint mondta, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az euróövezet, illetve az uniós országok bizonyos spekulációknak vannak kitéve, miután a három nagy hitelminősítő, a Standard&Poor's, a Fitch Ratings és a Moody's mind tengerentúliak. „Ezt nehéz bizonyítani és magam is nagyon óvatosan beszélek erről, mivel nem akarok semmilyen összeesküvés-elmélet csapdájába kerülni, ám világos, hogy a világpiac verseny van. A gazdasági válság okát pedig elsősorban az úgynevezett spekulatív kapitalizmusban

látják” – fogalmazott a közgazdász-politikus.

Az EB által felvetett rendelkezések között szerepel a hitelminősítő váltogatásának rendszere, az uniós tözdefelügyeleti hatóság illetékességének növelése, illetve az ügynökségek jogi felelősségre vonásának megkönnyítése. Az EB azt is el szeretné érni, hogy az ügynökségek fél évente vizsgálják felül értékeléseiket, és hogy a tőzsdei alapkezelők függősége csökkenjen a minősítésektől. Azon túl, hogy az osztályzásokat a bizottság ingyenesen hozzáférhetővé tenné, létrehozna egy európai minősítőt is, minderről azonban csak később döntenének, mivel – Michel Barnier uniós biztos érvelése szerint – a sürgető problémák jelenleg nem teszik lehetővé egy ilyen intézmény alapos előkészítését, ráadásul a költségvetési keret is hiányzik hozzá.

Kérdésünkre, hogy mekkora esély van egy európai hitelminősítő létrehozására, Winkler elmondta, ezt nem lehet pusztán politikai akarral megteremteni, mivel a piacon hiteles intézményekre van szükség, ennek kialakítása pedig hosszú folyamat. „Keretekre szükség van, ám a szabad piac mechanizmusait semmi sem lehet helyettesíteni, így a bizalmat sem lehet egyik pillanatról a másikra kiváltani” – summázta az EP-képviselő. ◀

Liliomtiprás az iskolában?

Kovács Zsolt

Megbolydult méhkaszhoz hasonlított tegnap a sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Líceum: diákok és pedagógusok egyaránt annak a zongoratanárnak az esetét tárgyalták, akit kiskorú megrontásával gyanúsítanak. A rendőrségen kedden tett feljelentést a 14 éves diáklány, aki azt állítja, hogy tanára több ízben – legelső alkalommal már két éve – szexuális kapcsolatot létesített vele. Dumitru Ungureanu, a Kovászna Megyei Rendőrfőkapitányság szóvivője elmondta: a feljelentés nyomán elkezdtek a nyomozást, elsősorban azt ellenőrzik, hogy megalapozottak-e a kiskorú diáklány vádjai.

A háromszéki rendőrök tegnap hallgatták ki a kiskorú molesztálásával gyanúsított pedagógust. A feljelentést tevő diáklányt ugyancsak tegnap vizsgálta a törvényszéki orvos, akinek azt kellene megállapítania, hogy a kislány létesített-e már szexuális kapcsolatot. A rendőrségi szóvivő hozzátette: míg be nem bizonyosodik a vád megalapozottsága, nem hozzák nyilvánosságra sem a tanár nevét, sem a sepsiszentgyörgyi iskolát, ahol dolgozik. Sebestyén Lázár Enikő a Plugor Sándor Művészeti Lí-

ceum vezetője a sajtónak azt nyilatkozta: amint értesültek az esetről, azonnal felfüggesztették állásából Tatár Gergely zongoratanárt. Keresztély Irma háromszéki főtanfelügyelő pedig hozzátette: ha beigazolódnak a vád, a pedagógust menesztik a tanúgyból.

A sepsiszentgyörgyi művészeti líceumban tegnap Keresztély Irma főtanfelügyelő és a Pszichopedagógiai Tanácsadó Központ szakemberei részvételével tantesületi ülést tartottak, ahol úgy döntöttek, hogy a következő időszakban pszichológusok beszélgetnek a diákokkal és szülőkkel, majd javaslatot tesznek arra, hogy mit kell tenni az ügy okozta károk csökkentése érdekében – mondta Keresztély Irma. Elképzelhető: megkérlik a szülőket, egy darabig az iskolakapunál várják a gyerekeket, hogy érezzék biztonságban magukat. A háromszéki főtanfelügyelő leszögezte: a gyanúba keveredett tanár a felfüggesztés idejére nem kap fizetést, és nem léphet az iskola területére. A tantesület szolidarizál a gyerekekkel és szülőkkel, de mindaddig nem foglal állást az ügyben, míg a rendőrség nem zárja le az ügyet – mondta Keresztély Irma, aki szerint ez már nem munkafe-

Botrány Bukarest legrangosabb iskolájában

A sepsiszentgyörgyihez hasonló eset borzolta a kedélyeket a napokban Bukarest egyik legszínvonalasabb középiskolájában is. A Jean Monnet Líceum tornatanárát (*képiún-kön*) őrizetbe vették, miután egyik tanítványa nemi erőszakkal vádolta meg. A pedagógust végül szabadlábra helyezték, ám az iskolába már nem térhetett vissza, jelenleg nyomoznak ellene. A férfit feljelentő diáklány 17 éves. Azt állítja, hogy a tanár egy iskolai kiránduláson erőszakolta meg. A pedagógus azzal védekezett, hogy erőszakról szó sem volt, az együttlétbe a lány is beleegyezett, és azt sem tudta, hogy partnere még kiskorú.

gyelmi, hanem bűnvádi ügy, ezért a rendőrségnek kell eljárnia.

Nyílt titok volt: Tatár „udvarolt”

Az eset nyilvánosságra kerülése hatalmas indulatokat szabadított fel a sepsiszentgyörgyi iskolában. A lapunknak nyilatkozó, nevüket nem vállaló tanulók szerint nyílt titok volt, hogy a zongoratanár diáklányoknak udvarolt, de nem gondolták, hogy ilyen súlyos az eset, ezért nem vették komolyan. Ugyanakkor a zongoratanárral szemben nem volt szakmai kifogásuk, nagyon jól és közvetlenül tanított, és díjakat nyert tanítványaival. A kiskorú megrontásának ügyét a napokban egy nemzeti beállítottságú internetes blogban hozták nyilvánosságra, majd a Facebook közösségi portálon kezdett terjedni a kiskorú lány megrontásával gyanúsított sepsiszentgyörgyi tanár teljes neve és a fényképe is. A blog szerint a diáklány naplót vezetett, ahol beszámolt arról, hogy többször létesített szexuális kapcsolatot tanárával. Ezeket a bejegyzéseket elolvasták szülei, és ezt követően tettek feljelentést a rendőrségen és a tanfelügyelőrségen.

Pszichológus: fontos a család hozzáállása

Kacsó Erika marosvásárhelyi gyermekpszichológus szerint a megrontás is szexuális bántalmazásnak minősül. „A gyermek akkor is sérül, ha úgymond akarta az együttlétet” – magyarázta lapunknak. Szerinte az áldozat annak függvényében tudja feldolgozni a történetet és képes meggyógyulni, hogy hány alkalommal bántalmazták szexuálisan. „Nem mindegy, hogy egyszeri esetről van-e szó, vagy krónikus bántalmazásról. Az sem mindegy, hogy mennyire erős a bántalmazott személyisége, milyen az öngyógyító mechanizmusa, mennyire segítőkész a környezete” – magyarázta a pszichológus. Szerint a bántalmazott gyerek személyiségét torzítja az ilyen eset, büntudatot érez, hiszen a tanár, akinek áldozatát esett, előbb bizalmi kapcsolatot épített ki vele és szigorú titokőrzésre kérte fel, amelyet ha megszeg, fájdalmat okoz, nemcsak önmagának, de a bántalmazójának is. „Nagyon fontos a környezet, a család hozzáállása, az, hogy bátorítónan forduljanak feléje, ne ítélkezzenek felette, segítsenek feldolgozni a történeteket” – mondta Kacsó Erika. ◀

NASA-feltörés Kolozsváron

Sipos M. Zoltán

Lapzártánkkor döntött a Kolozs Megyei Törvényszék annak a kolozsvári magyar fiatalembernek a 29 hónapos előzetes letartóztatásáról, akit több európai nemzetbiztonsági szervezet és úrhivatal – így a brit haditegerészet és az európai úrhivatal – honlapjának feltörésével és nemzetbiztonsági adatok illetéktelen letöltésével gyanúsítanak. A 26 éves Butyka Róbertet kedden huszonnégy óras őrizetbe vették a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyosztály (DIICOT) ügyészei. A nyomozati anyag szerint a fiatalember közel egy éve, 2010 decemberében feltört a amerikai úrhivatal

(NASA) honlapjának több szerverét, illetéktelenül jutott információkhoz, amelyeket módosított és veszélyeztette a hivatal biztonságos működését. A DIICOT sajtónyilatkozata szerint Butyka Róbertnek sikerült áthatolnia a NASA informatikai rendszerének biztonsági falán, és közel 500 ezer dolláros kárt okozott. Az amerikai illetékeseknek több mint három hónapba került, míg az úrhivatal több száz szerverében megtalálta és kijavította a hibákat. Több internetes híroldal is feltételezi, hogy a NASA igyekszik majd behajtani a fiatalemberen az okozott károkat. A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyosztály ügyészei több számítógépet,

laptopot is lefoglaltak a gyanúsított lakásán tartott házkutatás során. Az ügyészek szerint az interneten IceMan névre hallgató közismert hackernek jelenleg nincs polgári foglalkozása, tetteivel a figyelmet kívánta felhívni magára. Butyka Róbertnek egyébként nincs informatikai végzettsége, autodidakta módon sajátította el a számítástechnikai ismereteiket.

A kolozsvári rendőrfőkapitányság szóvivője lapunknak megerősítette, hogy a fiatalember 24 óras előzetes letartóztatásban van. Lapunk kérésére azonban sem a kolozsvári, sem a központi DIICOT szóvivője nem kívánt részletekkel szolgálni az esetről. ◀

Cherecheș nem akar fizetni

ÚMSZ

Nem hajlandó kifizetni Nagybánya polgármestere a hatezer lejes bírságot, amelyet azért szabott ki rá az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD), mert a testület szerint jogellenesen emeltetett falat a város egyik romatelepe köré. „Fellebezni fogok. Ez az összeg kéthavi fizetésem” – mondta a Hotnews.ro-nak Cătălin Cherecheș. Az eljöljáró fenntartja, azért volt szükség a fal megépítésére,

mert így megelőzhetőek az autóbalesetek a romatelepe közelében lévő forgalmas úton. Szerinte nem a CNCD hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy mi szolgálja egy város lakóinak érdekeit. „Én a város lakóinak érdekeit képviselem” – jelentette ki. A CNCD elnöke, Asztalos Csaba szerint a polgármester felelőtlenül cselekszik, amikor a helyi lakosság akaratára hivatkozik. „Kétségtelen ugyan, hogy Románia lakossága helyi szinten is komoly

romaelleses érzelmeket táplál, de amikor alkotmányossági és emberi jogi kérdésekről van szó, egy polgármesternek sokszor a helyi közösséggel is szembe kell mennie” – jelentette ki az MTI-nek. Egy ilyen fal nem megoldás sem a helyi romák, sem a többségi lakosság számára Nagybanán – szögezte le Asztalos Csaba. Kifejtette: a romák e fal felépítése után is ugyanolyan nehéz szociális helyzetben, a szemét között élnek, mint azelőtt – tette hozzá. ◀

HIRDETÉS

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Egyet fizet,
hármát kap!

Főnyereményünk:

Továbbá...

50x

1x Kétszemélyes wellness-hétvége a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!

a Duna International Kiadó sorozata, a Magyar királyok és uralkodók következő köteteinek díszdobozos kiadásai, illetve a Wass Albert sorozat, szintén díszdobozos kiadásban!

Röviden

Bővült az Európai Örökség cím hatálya

Az Európai Unió valamennyi tagországára kiterjeszti az Európai Örökség cím hatályát. Az Európai Örökség általános célkitűzései közé tartozik, hogy az európai polgári öntudatot erősítse a közös történelmi és kulturális örökség felmutatásával, ennek révén is hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszéd, valamint a kulturális turizmus fellendítéséhez.

Múzeum az alagútban

Csergő Tibornak, a gyergyószentmiklósi Tarisznyás Márton Múzeum igazgatójának ötlete nyomán múzeumi részleget alakítanak ki a Gyilkos-tótól a Békási-szoros irányába vezető úton lévő régi közlekedési alagútban – írja a *Szekelyhon.ro*. „A múzeumnak is, a városnak is, az üdülőtelepnek is jó lenne. Ez olyan hely lehetne, ami kifogná a turistaáradatot” – magyarázza Csergő.

Hibaigazítás

Az *Új Magyar Szó* tegnapi számában megjelent *Ünnepi szalonvigjáték* című cikkünkben tévesen írtuk Halasi Erzsébet társulatának nevét. A színművész nem a szatmári, hanem a nagyváradai társulat tagja. Olvasóink és az érintettek szíves elnézését kérjük.

Látomások a falon

Kusztos Endre munkáiból nyílt kiállítás Marosvásárhelyen

Antal Erika

▶ Fialat és idős képzőművészek és laikus művészetkedvelők zsúfolódtak össze kedd este Marosvásárhelyen, ahol a középkori várban levő Múzeum kávézó Kusztos Endre legújabb tárlatának adott otthont. „Emberként és művészként is a legnagyobb erdélyi képzőművész, akinek életműve valószínűleg napló, az emberi lét, az élveboncolások művészet, a szimbolikus mondani-egyéni megfogalmazása, a valóságból szublimált látomások ábrázolása” – foglalta össze és értelmezte a falakon látható festményeket és grafikákat Vécsi Nagy Zoltán. A művészettörténész arra is felhívta a figyelmét a jelenlevőknek, hogy rendhagyó kiállításnak lehetnek a tanúi, hiszen Kusztos Endre legkorábbi alkotásai, főiskolás korából való festményei, portréi, kompozíciói is láthatók. Ezek a munkák „Bandi bácsi” szülőfalujában, Makfalván állandó tárlaton megtekinthetők, de máshol nagyon rég nem voltak kiállítva, az utóbbi években ugyanis a művész szénrajzai váltak ismertté. Mint elhangzott, rajzainak tematikája áttételesen és árnyaltan kulturális, történelmi jelké-

Kusztos Endre (középen) munkásságát Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész méltatta A szerző felvétele

pekhez kapcsolódik, több képén a fákat emberi vagy állati tulajdonságokkal ruházza fel, sőt időnként politikai felhangokat is megpendít a művész, aki legutóbb 2009-ben mutatkozott be Marosvásárhelyen.

„Ha az egészségem enged, akkor ma is dolgozom, fekete-fehér grafikákat készítek, szénrajzokat” – mondta lapunknak Kusztos Endre, aki 1956-ban jelen volt Buda-

pesten a Sztálin-szobor le-

döntésénél, amit meg is örökített akkor, de szeretné azt a periódust, azt a hangulatot további munkákban feldolgozni. Kusztos Endre 1925-ben született Makfalván, Kolozsváron végezte a képzőművészeti főiskolát, Miklóssy Gábornak volt a tanítványa. Első kiállítására viszonylag későn, 1958-ban került sor Erdősztgyörgyön, ahol három évig a helyi múzeum dolgozott 1962-től 1965-ig,

amikor szabadfoglalkozásúvá vált, az elsők között, akik ezt a bizonytalan létet választották, hogy szabadon alkotóhassanak. Az 1972-es, Budapesten, a Magyar Nemzeti Galériában megrendezett kiállítás megalapozta szakmai presztízsét és bár a rendszerváltás előtt elkerülték a díjak, azt követően sok szakmai elismerésben részesült, monográfia jelent meg róla, Szováta város díszpolgára lett. ◀

Temesvári Jelenlét

ÚMSZ

▶ *Jelenlét* címmel két kiállítás nyílt tegnap este 31 temesvári kortárs képzőművész munkáiból és Székely László építész híres épületeinek fotóiból a Közép-európai Intézetben, Budapesten. Szekernyés János temesvári művészettörténész, művészeti író, a képzőművészeti tárlat kurátora elmondta, a 31 temesvári magyar nemzetiségű művész, köztük több országos, illetve nemzetközi ismertségű alkotó 80-90 munkáját – festményeket, szobrokat, grafikákat és textilmunkákat – láthatja a közönség. A képzőművészeti kiállítás szervezője a Temesvári Nőszövetség. Szász Enikő, a testület elnöke „civilben” színtelen és az általa vezetett szövetség igen aktív kulturális szervező. Tizenhetedik alkalommal rendezték meg májusban a Bánsági Magyar Napokat a kiállítással együtt és most ezt a tárlatot hozták el Budapestre – jegyezte meg Szekernyés János. A másik tárlat Székely László (1877–1934) nagyszalontai születésű, Temesváron alkotó műépítész munkásságát mutatja be. Ő volt 1903 és 1922 között a város főépítész és a modern Temesvár városképezés kialakítója, ő tervezte a Dóm téri Brück-házat, a Hungária fürdő épületét, a Piarista Gimnáziumot, mágnavillákat és palotákat. ◀

A sors kereke roma nyelven

A. E.

▶ A Nemzeti Alap által meghirdetett pályázat révén jött létre a *Roma hagyományok a rivaldafényben* elnevezésű projekt, amelynek keretében a marosvásárhelyi Divers Egyesület és a Tamacisza Kulturális Egyesület *Roata sorții – A sors kereke – I róta le trajosqi* címmel roma nyelven, újszerűen, színpadi eszközök segítségével ismertette a roma közösségek életét, szokásait. „Az eddigiektől eltérő módon

akartuk bemutatni ezt a közösséget. Nem negatív töllettel és nem is a komikum oldaláról megközelítve, hanem a valóságot ismertető” – nyilatkozta az *Új Magyar Szónak* Koreck Mária, a Divers Egyesület vezetője, aki szeretné, ha további előadások tarthatnának, illetve más településekre is elvihetnék a produkciót. A marosvásárhelyi vár bástyájában bemutatott telt házas produkción egyaránt részt vettek a város román, magyar és roma közösségeinek

tagjai. Egyébként a színpadon is magyar, román és roma színészek léptek fel, zenével és tánccal elevenítve meg a romák életvitelét, értékrendszerét, életritmusát. Az előadás szerzője Madaras Orsolya, rendezője Fazakas S. Mátyás, koreográfusa Varó Huba. A színészek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház és a brassói Sică Alexandrescu Színház művészei, a Maros Művészegyüttes táncosai, valamint a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem hallgatói. ◀

Az erdélyi helikonistákra emlékeztek Budapesten

MTI

▶ Jubileumi megemlékezést tartott az Erdélyi Helikon – Marosvécsi Kemény Alapítvány kedden este Budapesten, a MOM Kulturális Központban, Szócs Géza kultúráért felelős államtitkár részvételével. A megemlékezés szervezői szerint idén 14 író, köztük Kemény Jánost, Kacsó Sándort, Kuncz Aladárt, Szántó Györgyöt és Molter Károlyt méltatták, személyenyeket mutatva be műveikből. „Ha megnézzük a korabeli fényképeket, komoly, »transzil-

ván arccal« üldögélő embe-
reket látunk. A műveket olvasva azonban világossá válik, amelynek tagjai különböző módon látták és láttatták a világot. Arra a meggyőződésre is juthatunk, hogy a békésen egymás mellett ülő írók és költők világnézetét olykor maga a világ választotta el egymástól – mégis jól megfértek egymás mellett, mert megértették, hogy a szervezetbe tömörülés nem holmi öncélú úri huncutság, hanem a hangsúlyos érdekképviselet és a közös fellépésből adódó

társadalmi elfogadottság felé vezető út maga” – fogalmazott ünnepi beszédében Szócs Géza. Hangsúlyozta, a Kolozsváron 1928 és 1944 között megjelent szépirodalmi és kritikai folyóirat, a mecénás báró Kemény János otthonában, a marosvécsi várkastélyban szerkesztett *Erdélyi Helikon* a maga korában a romániai magyar irodalom legrangosabb lapja volt, szerzői között voltak a két világháború közötti időszak legnevesebb írói Dsida Jenőtől, Karácsony Benőtől Tamási Áronig vagy Jékely Zoltánig. ◀

HIRDETÉS

2011. november 29-30., Bukarest

BUSINESS DAYS
bucuresti.businessdays.ro

Sikeres vállalkozás és menedzsment

PÉNZÜGYI ÉS ADÓÜGYI SZAKEMBEREK

FELIX DANILIU, GABRIEL BIRIS, RADU GHETEA, MUKUL PAL

BEFECTETŐK

VICTOR ANASTASIU, LAURENTIU ISPIR, IRINA ANGHEL, VALERIU NISTOR

TOP MENEDZSEREK

BOGDAN BALACI, FLORIN CÂMPEANU, CRISTIAN SECOȘAN, VIOLETA CIUREL

VÁLLALKOZÓK

RADU GEORGESCU, FLORENTIN BANU, MIHAI MARCU, MARIUS GHENEA

SZAKEMBEREK ÉS TANÁCSADÓK

SAM SCHWARTZ, BOGDAN COMANESCU, ANDY SZEKELY, ADRIAN FLOREA

Szervezők: AD@SCO, Consulting

Társzervezők: Accelera, CARIERE, BENTROP & STRATON, yuub, BNI, TRC Club

Főtámogatók: IBM, SIEMENS, Microsoft, Bosch, Daimler, pwc, ASCENDIS, Capgemini & Makar, Roland Gares, FourSeasons, UPC Business, autonom

A teljes támogatói lista az alábbi webcímen található:
bucuresti.businessdays.ro/parteneri

„Kék vér” a turizmusért

ÚMSZ

Londonban találkozott Elena Udrea turisztikai és vidékfejlesztési miniszter „Románia egyik rendkívüli barátjával, Károly herceggel, aki a román turizmus csodálatos nagykövete”.

„A walesi herceg Romániáért való rajongását figyelembe véve, elképzelhető, hogy a turisztikai minisztérium országot népszerűsítő tervei állnak a találkozónak háttérben” – kommentálta a találkozót honlapján az RTV hírcsatorna.

Idén októberben ugyanis *Wild Carpathia* címmel bemutatták azt a romániai Kárpátokat ismertető dokumentumfilmet, amelyben Károly herceg mesél Romániához fűződő viszonyáról. A *Travel Channel* televíziós csatorna által készített hatvanperces filmet a tervek szerint húsz nyelvre fordítják majd le, és az elkövetkező időszakban a világ 119 országában sugározzák.

A dokumentumfilm a mítoszok és legendák földjének nevezi Erdélyt, ahol „még farkasok ordítanak a sötét éjszakában, és hallható a barnamedvék nehézkes lépteit”. A bemutató után pedig a brit trónörökös humorosan azt is bevallja: rokoni szálak fűzik Vlad Ţepeş havasalföldi fejedelméhez. Több más mellett az erdélyi erdők kivágása ellen is síkra száll beszédében a brit uralkodó.

A *Travel Channel* csatorna *Wild Carpathia* című műsorában a brit

Elena Udrea turisztikai miniszter Károly herceget a román turizmus csodálatos nagykövetének nevezte

Fotó: gandul.info

trónörökös elsősorban az Erdélyhez fűződő viszonyáról mesél, és a szó legpozitívabb értelmében vett elragadtatását hangsúlyozza: „Legjobban az időtlen jellege tetszik Romániának: itt lenni olyan, mintha az ember időutazáson venne részt, ez leginkább gyermekkorom meséire emlékeztet. Az emberek sajátjuknak tekintik környezetüket, igyekeznek azonosulni vele. Bennünk is vannak hasonló érzések, de mi valahogy

letagadjuk, kizárjuk őket, megpróbáljuk meggyőzni magunkat, hogy ez nem fontos, pedig nem lehet figyelmen kívül hagyni. Táplálják a szívet és a lelket. Végeredményben ezt teszi Románia, az érintetlen táj pedig, ami itt van, nemzeti kincs” – mondta Károly herceg.

A brit trónörökös már 1998 óta szívesen jön Erdélybe: ükanyja, Rhédey Klaudiva grófnő földi maradványai a Maros megyei

Erdőszentgyörgyön nyugszanak, ugyanakkor úgy tűnik, a táj, az itt élő emberek is elbűvölték. Idén májusban tett látogatása során úgy nyilatkozott: nincs jobb exportterméke Romániának, mint Erdély. Ugyancsak szoros szálak fűzik Kovászna megyéhez, ahol többször is gróf Kálnoky Tibornál vendégeskedett, illetve Zalánpatakon két, több száz éves ház is a tulajdonában van, amelyeket teljesen felújítottak. ◀

Kettős tükör

Bizonyos John Kubiawicz nevű amerikai számítógéptudós kitalálta, hogy megméri az internet súlyát (számítógépek nélkül). A mester szerint minden egyes könyv – amely feltöltődik a netre – 0,0000000000000001 grammal növeli a világháló tömegét, de persze nemcsak a könyveket vette számításba. Észreint a jelenlegi világháló egy közepes nagyságú tyúktójás súlyának felel meg. A CNET-et, az egyik legjelentősebb internetes technológiai híroldal ennél tovább ment, az internet összsúlyát (számítógépekkel, egerekkel, kábelekkkel, modemekkel stb. együtt) mérte meg – a globális, nemzetközi internethálózat publikus és nem publikus adatait figyelembe véve, matematikusok segítségével arra a végeredményre jutottak, hogy ez a szám 498 438 559 990 kg. Kérdés, hogy ennek a mérésnek van-e akár elméleti, akár gyakorlati haszna, akár csak az, hogy a 498 438 559 990 kiló hány tyúktójásnak felel meg.

(efi)

Röviden

Előkészületben a Michael Jackson-biopic

Az amerikai popikon életének csak bizonyos epizódjait fogja bemutatni az az életrajzi film, amelynek jogairól a Montecito Picture Company és az énekes jogutódjai tárgyalnak – írja a *Variety*. A lap szerint a Jackson-biopic a sztár 2009 júniusában bekövetkezett halála óta terítéken volt a gyártónál. A korábban felröppent híreket, miszerint Johnny Depp és Jamie Foxx játszotta volna benne a főszerepet, Depp cáfolta. A Jackson-örökség kezelői mostanig egy másik projektre összpontosítottak: a Cirque du Soleil Michael Jackson: *The Immortal World Tour* című előadásának múlt hónapban volt a bemutatója. A produkció Jackson zenéjét az akrobatamutatóványok háttéréként használja fel.

Tilos az online pletyka Kínában

Tovább korlátozza az ország médiavállalkozásai számára a megerősítetlen internetes források használatát a kínai állam, hogy gátat emeljenek az online pletykák terjedése előtt. „A hamis információk egyre könnyebben terjednek, ami részben az állam jó hírét is rontja” – tette közzé a kínai sajtóhivatal. Hozzáadték: a kitalációk közlése a média hitelességét is csorbítja – írja a *PC World* üzleti rovata. Az új szabályozás szerint az internetről, mobilkészülékről vagy közösségi médiából érkező információkat egy újságírónak vagy szerkesztőnek ellenőriznie kell publikálás előtt, amiért aztán felelőséget is kell vállalnia. Az intézkedés beilleszkedik azok sorába, amelyekkel az ország hatóságai az egyre népszerűbb közösségi oldalak befolyását próbálják visszafogni. Kínában már jelenleg is keményen cenzúrázzák a netes tartalmakat a kormányellenes vagy politikailag kényes gondolatok terjedésének megakadályozása érdekében.

Médiadelegáció: kell a párbeszéd

Hírösszefoglaló

A nemzetközi médiaküldöttség arra kéri a magyar kormányt és a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot (NMHH), folytassanak párbeszédet a médiatörvényről, hogy legyen lehetőség annak felülvizsgálatára – mondta Aidan White, a delegáció vezetője a tegnapi délutáni budapesti sajtótájékoztatón. A Nemzetközi Újságíró-szövetség volt főtitkára megjegyezte: pozitív hangnemből szeretnének tárgyalni, mert komoly kérdések merülnek fel a közszolgálati médiumok szolgáltatásaival kap-

csolatban a tekintetben, hogy képesek-e pluralista módon információkkal szolgálni a nagyközönségnek. Úgy véli, Magyarország „különleges válsághelyzetben van”, mert a romló gazdasági helyzet mellett a médiában nincs egység a szakmai közösségekben, s ez veszélyeztetheti a független újságírást.

Elmondása szerint a magyarországi tapasztalataikról beszámolnak az Európai Unió (EU), az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) és az ENSZ illetékes szerveinek, és a jövőben is folytatják a monitorozást. Utalt ar-

ra, hogy ez a látogatásuk „csak a folyamat eleje”, és szeretnének jogorvoslatot kapni a médiatörvény által felvetett problémákra.

Amy Brouillette, a Közép-Európai Egyetem (CEU) Média- és Kommunikációs Kutatóközpontjának munkatársa ismertette egy tanulmányt, amely húsz ország médiaszabályozását hasonlítja össze. A szakértő elmondta, ebből kiderül, a magyar médiatörvény nagyjából megfelel az európai normáknak. A magyar kormány azonban „pontatlanul hivatkozik” más országok törvényeire, „félreértelmezi az európai médiaszabá-

lyozást, amelyre a sajátját építi” – fogalmazott.

Az elemzés szerint példátlanul nagy a magyar médiahatóság jogköre, túlságosan központosított a felépítése, és nem szerencsés, hogy a szabályozás „egy kalap alá veszi” minden médiatípust, s azokra egységes előírásokat alkalmaz.

A médiában tapasztalható elbocsátásokkal kapcsolatban elmondta, nem lehet tudni, hogy politikailag motiváltak-e, a média területén ugyanis a gazdasági válság következtében egész Európában és Észak-Amerikában is sokakat elbocsátanak. ◀

HIRDETÉS

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Tavalyi „Egyet fizet, kettőt kap!” akción sikerétől felbuzdulva úgy döntöttünk, idén „emeljük a tétet”: a teljes 2012-es évre előfizető olvasóinkat nem egy, hanem két ingyenes előfizetéssel lepjük meg!

Ha tehát 2011. december 20-ig előfizet egy teljes évre, 150 lejtért eljuttatjuk a lapot három különböző címre: az Ön címére, illetve további két, Ön által megjelölt személy címére is!*

Siessen! Legyen az első ötven egyéves ÚMSZ-előfizető között, és értékes könyvsomaggal is jutalmazuk hűségét: a Duna International Kiadó már közismert sorozata, a *Magyar királyok és uralkodók* következő kötetének díszdobozos kiadásával, illetve a Wass Albert sorozattal, szintén díszdobozos kiadásban, magyarországi partnerünk jóvoltából!

S végül a hab a tortán: valamennyi, az Új Magyar Szót egy évre megrendelő olvasónk részt vesz az újrakezdés ünnepi sorsoláson, ahol egy ÚMSZ-előfizetőre rámosolyoghat a szerencse:

kétszemélyes wellness-hétfévégét nyerhet a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!

Ne habozzon tovább! Fizessen elő 2012-re az Új Magyar Szóra és lepje meg két ismerősét is egész éves ingyenes ÚMSZ-előfizetésekkel!

Területi megbízottaink hához mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül:

Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0788 488 739 vagy 0748 314 609.

Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.

Nagyvárad és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, a következőképpen töltsse ki: Destinatár: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.

Adresa: OP 9 CP 49, 410161 Oradea, jud. Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, a „Loc pentru

Egyet fizet, hármát kap!

correspondență” felirat alá beírni a két kedvezményezett olvasó pontos nevét és címét. Így az illetők is egy teljes évig kézhez vehetik napilapunkat!

Előfizetési áraink 2012-re:

1 hónap: 15 RON

3 hónap: 38 RON

6 hónap: 75 RON

12 hónap: 148 RON

3 (személy) x 12 hónap: 444 RON helyett

3 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 294 RON)!

További információkért forduljon Béres Attilához, a 0788-318 353-as telefonszámon!

* Figyelem! Az akció csak olyan, magánszemély előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztő cégektől ne kérje a kedvezményt.

PÉNTEK

2011. november 18.

A nap filmjei

Prima TV, 20.30

Sárkányok háborúja

Izmer birodalma régóta megosztott föld. A mágusok akarják megkaparintani a hatalmat. Az ifjú uralkodónak, Savina egyenlőséget akar mindenkinek, de a mágusok vezetője, Profion nyílt ellenállásba kezd. Savinánál van az Izmer arany sárkányait irányító jogar, amit Profion meg akar szerezni. Tudva, hogy a mágusok le akarják taszítani a trónról, Savinának meg kell találnia a legendás Savrille-varázspálcát.

TVR1, 23.10

Dorian Gray

Londonba utazik Dorian Gray. A szép és tapasztalatlan ifjú találkozik Lord Henry Wottonnal, aki bevezeti a viktoriánus London pezsgő társadalmi életébe. Amikor Dorian meglátja a róla készült festményt, ráébred önnön szépségére. Minden vágya, hogy örökké így nézzen ki. Ezért mindenre hajlandó, arra is, hogy akár szerződést kössön az ördöggel.

RTL Klub, 23.10

Terror a tenger alatt

Chris Cody, a független zsoldos elnöki közbenjárásra kiszabadul börtöncellájából. Természetesen a szabadságának ára van: a CIA egy tengeraltjáróra küldi, hogy megfékezzen egy terroristacsoportot. Cody egykori katonáit, köztük az örült Henryt is magával viszi az akcióra. A helyszínen azonban kellemetlen meglepetés várja őket.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.05** Élhető világ **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli krónika **13.40** Magánhangzó **14.05** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek! **15.05** Arcvonalok **16.05** Közéleti **16.45** Zöld-övezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszakát! **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történései **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Hírnegyedóra, KultúrPresszó **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, reklám **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek, rendezvényajánló **16.15** Mozgáster **17.00** Nap-óra **17.30** Nóták **17.55** Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.30 Híradó
7.35 Kisváros (ism.)
8.30 Híradó
8.35 MacGyver (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Angyalbőrben (magyar sor.) (ism.)
11.00 Család-barát
12.00 Rondó
12.30 Alpok-Duna-Adria
13.02 Híradó
13.20 Kíváncságosár
Benne: **13.02** Híradó
15.15 Törvény által védve (ism.)
15.45 Pannonia 3 keréken (ism.)
16.15 Nyelvörző (ism.)
16.45 Arcélek (ism.)
17.15 Ízörzők: Vecsés
17.50 Virágzó Magyarország
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 Végjáték (kan. krimisor.)
22.15 Hírek
22.30 De Luca felügyelő (olasz sor.)
0.20 Dunasport
0.25 Puskás Ferenc - Egy legenda életre kel (portréf.)
1.15 Megalopolis (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sorozat)
11.25 Határok nélkül
12.20 TVR55
12.40 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
14.00 Hírek
14.45 e-FORUM (live)
15.15 Teleshopping
15.30 Parlamenti pártok fóruma (ism.)
16.00 Románia parlamentje
17.00 Hírek
17.30 La vie en rose (life-style magazin)
18.25 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor Iuliana Tudorral
23.10 Dorian Gray (angol filmdráma, 2009)
0.55 Rock Masters koncert
2.00 Ítéld meg te!
2.50 TVR55 (ism.)
3.05 Sport (ism.)
3.20 Hírek (ism.)

VIASAT 3

10.10 Batman: Kezdődik (am. film) **12.45** Segítség, szülő vagyok! **13.40** Lehetetlen küldetés **14.40** Monk (sorozat) **15.40** Doktor House (ism.) **16.35** Nyomtalanul (sorozat) **17.30** Gyilkos számok (sorozat) **19.20** Jóbarátok (sorozat) **20.20** Két pasi (ism.) **20.50** Vérmes négyes (sorozat) **21.15** Mike és Molly (sorozat) **21.45** Két pasi (sorozat) **22.15** Beugró **23.15** Batman visszatér (am. f.)

m1

6.55 Ma Reggel
10.00 Mesék a 19. századból: Maupassant filmklasszikusok
11.00 Magyarország, szeretlek!
12.10 Útravaló
12.30 Ájtáró
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 P'amende, Roma kultúra
14.25 Esély
14.55 Kő, papír, olló
15.25 Natúra
15.50 Lássuk Indonéziát!
16.05 Angyali érintés (am. sor.)
16.55 Különleges mentőalakulat (auszt. sor.)
17.45 MM
18.40 Család csak egy van (auszt. vígj. sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sporthírek
21.15 Poén Péntek - Van képünk hozzá
22.10 Mindenből egy van
23.10 Az Este
23.45 Családom és egyéb emberfajták (am. sor.)
0.10 A hivatal (vígj. sor.)
0.45 Berlin - Lou Reed koncert (dok. f.)
2.05 Sporthírek
2.15 Család csak egy van (ism.)

TVR 2

8.00 Hannah Montana (am. sor.)
8.35 Nyomoz a tanár (olasz sorozat)
9.35 Késhegyen
10.20 Csavargó halász (ism.)
10.50 Egészségpasztilla
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Bazár
12.35 Biznisz óra
13.25 Egészségpasztilla
13.30 Jamie gasztroradalmi
14.00 Motomagia
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Nyomoz a tanár (olasz sorozat)
17.00 Vallomások
18.00 Hírek
18.30 Egy kocka csokoládé (spanyol filmdráma, 2008)
20.15 Adio
20.20 A divat világa
20.25 Biznisz óra
21.10 Topping
22.00 Hírek
23.00 Egyeseknek ez tetszik (ism.)
0.00 Murdoch nyomozó rejtélyei (kan.-angol sor.)
0.55 Egy kocka csokoládé (spanyol filmdráma, 2008) (ism.)
2.35 A divat világa (ism.)
2.45 Egészségpasztilla

SPORT.RO

9.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.00 Sport.ro Hírek
13.30 Pontos sportidő (live) **14.00** Prospero óra (live) **16.00** Sport.ro Hírek (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.00** Pontos sportidő (live) **19.05** Információk **20.00** European Poker Tour **21.00** Wrestling RAW, Showtime **23.00** Sport.ro Hírek **23.10** Gladiators UK, Showtime

m2

6.55 Ma Reggel
10.00 Rajnán innen, Dunán túl...
10.30 Fejezetek a magyar vasutak történetéből
10.50 Magyar bulizene
11.45 Natúra
12.10 Nemzeti értékeink
12.30 Kő, papír, olló
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Közjáték
13.58 Alakok tájban
14.40 Tudástár
15.05 Válogatás az Országos Természetfilm-fesztivál filmjeiből
15.25 Szabdalábon Békésben
16.00 Valaki
16.25 Sírjaik hol domborulnak...
16.50 Innováció az emberért
17.15 Mindentudás Egyeteme
18.05 Kalandozó
18.35 Família Kft. (sor.)
18.50 Angyali érintés (sor.)
19.50 Esti mese
20.10 Különleges mentőalakulat (sor.)
21.00 Híradó este
21.35 McLeod lányai (sor.)
22.20 Maradj talpon!
23.15 24 (sor.)
0.00 Caterina és a lányok (sor.)

PRO TV

4.30 Románia szeretlek! (ism.)
5.30 Ne vessz csak! (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 Magas szőke férfi felemás cipőben (francia vígjáték, 1972) (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Sorsjegyesek (amerikai romantikus vígjáték, 1994)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Érted táncolok - verseny show Ștefan Bănică és Iulia Vântur
1.00 Explore Midnight
1.30 Pro Tv hírek, sport (ism.)
3.00 Sorsjegyesek (amerikai romantikus vígj.) (ism.)

ACASĂ

8.15 A csábítás földjén (sorozat) **9.45** Együtt mindörökké (sorozat) **12.45** A kötelék (sorozat) **14.15** Clase 406 (sorozat) **15.30** Amor real (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Lola (amerikai sorozat) **18.30** A lángoló ég alatt (sorozat) **19.30** A csábítás földjén (sorozat) **20.30** A szerelem győzelmé (sorozat) **22.00** Perro amor (sorozat) **23.30** Szerelemkőnyek (sorozat) **0.45** Clase 406 (sorozat)

RTL KLUB

6.45 Top Shop
7.10 Infománia (ism.)
7.45 Fókusz Reggel
Közszolgálati magazin
8.35 Reflektor Reggel
Sztármagazin
8.45 Reggeli - Csak csajok
9.25 A szerelem rabjai (arg. sor.)
10.25 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiái sorozat)
11.20 Top Shop
13.10 Asztro Show
14.10 A szív útjai (török sorozat)
15.20 Rejtélyek asszonya - A kezdet (am. thriller, 2003)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz
21.20 Barátok közt (magyar sorozat)
22.00 ValóVilág (2011) (élő) - összefoglaló
23.10 Terror a tenger alatt (am.-angol-bolgár akcióf., 2005)
Utána: RTL-hírek
1.05 Reflektor - Sztármagazin
1.20 Törzsutas (ism.)
1.45 Ments meg! (amerikai sor.)
2.45 Autómánia (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport (live)
8.00 Reggeli matiné - Răzvan és Dani műsora (live)
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show
11.30 Next Top Model by Cătălin Botezatu (ism.)
13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show Mirela Boureanu Vaida műsora
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghiu műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.20 A kalandor (amerikai akcióf., 1996)
22.20 A fenébe is - szórakoztató műsor
23.45 Hispania, a legenda (spanyol sorozat)
1.00 A kalandor (amerikai akcióf., 1996) (ism.)
2.45 Híradó, Sport (ism.)
3.30 Hispania, a legenda (spanyol sorozat) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Alkímia (amerikai romantikus vígjáték) **12.45** K2 (amerikai-japán-angol kalandfilm) **14.50** Tycus - A halál üstököse (am. akciófilm) **16.35** Telhetetlen úr (am. sci-fi) **18.20** Rajzás 2. - Az új faj (kan. sci-fi akciófilm) **20.00** Hajszál híján (am. akciófilm) **22.00** Úszó erőd (am.-francia akciófilm, 1992) **0.00** Döntő játszma (am.-kan. akciófilm, 2006)

TV2

7.00 Alexandra Pódium (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.25 Stahl konyhája
10.30 Babapercek
10.35 Teleshop
12.10 Pénzes asszony keresztetik (am. vígj., 1971)
14.10 Eva Luna (am.-mex. sor.)
15.10 EZO.TV
16.10 Rex felügyelő (osztrák-német-olasz krimisor.)
17.10 Második élet (amerikai-kol.-mex. sor.)
18.15 Update Konyha
18.20 Eva Luna (am.-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvők
21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.20 ÖsszeEsküvők - Az ÖsszeCsupás (valóságshow) Közben: Kenőrsorolás
23.50 Aktív A TV2 magazinja
0.20 Esküdj! - Éjszakai-show
0.55 ALL IN - kezdők és nagymenők
1.25 Tények Este Hírműsor
2.00 EZO.TV
3.00 Hősök (am. sor.)
3.50 Szőkevényvonat (am.izr. akcióf., 1985)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Ház, építés, design
7.30 Levintza bemutatja
8.00 Családban (román sorozat)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (ism.)
10.30 NCIS (amerikai krimisorozat) (ism.)
11.30 Fințescu hidja - magazin
12.30 Teleshopping
13.00 Sport, diéta és egy sztár
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 Bicikisek (amerikai családi film, 2002)
18.00 Hírek, Időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Sárkányok háborúja (am.-ceh fant. f., 2000)
22.30 A kaptár (angol-német-francia akcióf., 2002)
0.30 Fințescu hidja
1.30 Hírek (ism.)
2.30 A kaptár (angol-német-francia akcióf., 2002) (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) **10.00** Kedves barátom **10.30** Kanal-D Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** A szív úrnője (török sorozat) **16.45** Célpontonban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Akarsz milliomos lenni? - verseny show **21.00** A szülők pénzén **22.30** Cancan TV **0.30** A csend fogságában (amerikai thriller) **2.30** Kanal-D Hírek

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.05 Ikon (ism.)
10.30 Ázsia (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
12.05 Pannaszó (ism.)
12.30 Sportré (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapédia (ism.)
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Felfedező
17.05 BBC Reporters
A BBC riportműsora
17.30 BBC Hard Talk
18.00 Híradó
18.30 Európai híradó (ism.)
19.20 Bruttó
19.45 Tíz perc (ism.)
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8
Mondatválasztat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont
Oknyomozó riportműsor
23.00 Híradó
23.30 Riasztás (ism.)
0.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatválasztat

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült? Bőr óraszíjak, Vitrelle tá-

lak, konyhai ollók
8.00 Autókereskedők - Range Rover
9.00 Hogyan csinálják? Szilárd gumiabroncs, Túrortorta, Kenuevező diéta és egy sztár
11.00 A túlélés törvényei
12.00 Amcsi motorok - A Nemzetőrség
13.00 Autókereskedők - Subaru Impreza WRX
15.00 Állítólag... - Bumerángxgolyó
16.00 Hogyan készült? **17.00** Amcsi motorok - A Nemzetőrség
18.00 Autókereskedők - Jaguar E-Type
19.00 A túlélés törvényei - Sivatagi szélsőségek
20.00 Állítólag... - Holdraszállás
21.00 Hogyan készült? **22.00** Egyszer egy ilyet vezetni! - Dominator
23.00 Újjáépítők
0.00 Amerikai hotrodok
1.00 Autókereskedők
2.00 A túlélés törvényei

ETV

8.30 Tájékoztató **9.00** Híradó ism. **9.30** Hargita magazin **10.00** Történelmi ólomkertben **10.30** Szüreti vigadalom **16.00** Híradó **16.15** Erdélyi Kávéház ism. **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Ájtáró **17.30** Híradó **17.50** Egészséges percek **18.00** Reggeli terefe ism. **18.30** Híradó **19.00** Kultúrcepp **19.30** Híradó **20.00** Többzemközt **20.30** Értékeink **21.00** Kultúrcepp **21.30** Híradó **22.00** Többzemközt

November 17., csütörtök

Az év 45. hete és 321. napja, hátravan 44 nap

Ma a **Gergelyek, Györgyök és Ildikók** ünnepeinek.

A Gergely férfinév a görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Eredeti ógörög formájában égregó, melynek jelentése éberen őrököd.

A György férfinév a görög Georgiosz névből, illetve ennek latin Georgius formájából származik. Jelentése: földműves, gazdálkodó.

Az Ildikó germán eredetű magyar női név. Attila hun uralkodó feleségének, Krimhildának a nevéből származik.

Holnap **Jenő, Jolán, Ottó** napja lesz.

Évforduló

• 1558 – I. Mária angol királynő halálával féltestvére, I. Erzsébet lép a trónra. Megkezdődik az erzsébeti kor Angliában.

• 1830 – Megtartja alakuló ülését a Magyar Tudományos Akadémia.

• 1869 – Egyiptomban felavatják a Szuezi-csatornát, mely összeköti a Földközi-tengert a Vörös-tengerrel.

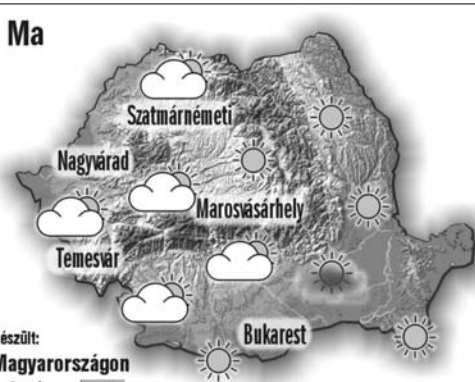
Vicc

– Ki az abszolút papucsférj?
– Akinek otthon keveset szabad, de amit szabad, azt muszáj.

Recept

Sütőtökös lepénykék

Hozzávalók: 20 dkg sült sütőtökpüré, 12 dkg liszt, 8 dkg cukor, fahéj, szegfűszeg, vaj, Elkészítés: A sütőtökpürét, a lisztet, és a cukrot összekeverjük. A fűszerekkel ízesítjük. Egy serpenyőben megolvasztunk vajot. A masszából egy evőkanálnyit a serpenyőbe teszünk, kissé ellapítjuk, és mindkét oldalát megsütjük. Ezt megismételjük addig, amíg a tészta el nem fogy.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Hideg levegő tölti ki térségünket. A hajnalban képződött párásság és köd helyenként napközben is megmarad. Legfeljebb ködszítálás alakulhat ki. Másutt azonban a köd feloszlása után derült, napos idő várható.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	7°C	-1°C
Brassó	5°C	-3°C
Bukarest	5°C	-1°C
Csikszereda	5°C	-3°C
Kolozsvár	6°C	-2°C
Marosvásárhely	6°C	-3°C
Nagyvárád	6°C	-3°C
Szatmárnémeti	5°C	-4°C
Temesvár	7°C	-1°C

Gondolatjel

Visky István rovata

Senki sem marad ugyanaz, amikor megtudja, hogy kicsoda is valójában. Időről időre elkerülhetetlen, hogy szembe-süljünk lelkünk sötét, elrejtett arcával, indulataink és önzésünk pusztító áradatával. Életünk eseményei, apró melléfgasaink vagy éppen hatalmas tévedéseink néha hozzásegítenek minket ahhoz, hogy tisztán lássuk önmagunkat. És ez

bár felettebb kellemetlen élmény, mégiscsak hasznos, hiszen valami megváltozik bennünk. A fény megtisztítja a dolgokat, ami a felszínre kerül, attól lehet ugyan, hogy nem szabadulunk meg, de veszít erejéből és mérgebből. Minden szembesülésünk önmagunkkal változásunknak nagyszerű pillanata lehet, ha elfogadjuk a pillanatot. Ilyenkor a szégyen megtisztulást hoz.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Kellemes csütörtök, kellemes csend. Ismételtlen itt lenne az ideje annak is, hogy gyermekei tanulásával kapcsolatos helyzetképet kapjon. Keresse fel az osztályfőnököt.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Őn szerint mázlistának születni kell. Akinek már a legelején sikerül valami, a továbbiakban sem lesz gondja, hogyha burokban született. Rossz úton jár!

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Egyáltalán nem mennek a dolgai, legalábbis nem úgy, ahogyan Őn szeretné, és a „kártyában is kedvezőtlen a lapjárás”. Ne vesztse el a türelmét.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Válaszút elé érkezik a Rák jegy szülöttje. Határoznia kell arról, hogy marad-e a már bevált gyakorlat mellett, vagy egy teljesen új módszert próbál ki.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Ötleteket gyárt, amelyekből tervek, a tervek pedig idővel konkrétumok lesznek. Rövidesen eléri célját anélkül is, hogy adóságha verné magát.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A munkában és a magánéletben sem kell alapvető változásokról tartania most. A folyamatosságot csupán egy kis „rövidzárlat”

szakítja meg, amelynek hatása azonban nem túl jelentős.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Nehéz nap áll a Mérleg szülötték előtt. Vállalkozása sok pénzt és sok energiát igényel! Ezért van szüksége most hihetetlen előrelátásra, és megfontoltságra.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Rendkívül hatékonyan bizonyul ez a nap. Remekül döntött, nem szabad most meghátrálnia. Még akkor sem, ha az látszólag kedvezőben érintené.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Irgyei ügy gondolják, hogy sikeréért nem sokat tett le az asztalra. Ne bocsátkozzon magyarázkodásba, meggyőzni úgysem tudja őket.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Karrierjét illetően átmeneti változásba kerülhet, mindenekelőtt sajátos felfogása miatt. Ha valami nem hoz teljes sikert, azonnal képes kudarcnak minősíteni.

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Megfontoltan viselkedik ezen a napon a Vizöntő jegy szülöttje. Muszáj is, mert jól tudja, hogy ha kockáztat, akkor számolnia kell azzal is, hogy veszíthet.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Érzi, hogy valami készül Őn körül, esetleg Őn ellen. Izgalommal figyeli az eseményeket, mert nem tudhatja, hogy a javára, avagy a kárára szolgál-e majd az ügy.

Pech

Horváth István

***	ET CETERA (RÓV.)	FOGY PÁR KILOT	ÜTEMES KATTOGAS	SHILLING (RÓV.)	VIHAR RÉSZEI!	NEHÉZ FELFOGÁSÚ	DUPLÁZVA: HALANDZSA	MEGSZÉGYENIT	KOSSUTH-DIJAS MAGYAR IRO
KISSÉ MEGBÉNU									
FŐVE KESZÜLT ITAL				KÁRÁSZ FŐ BENNE SZAJÜREGI HANG					
GÓLYA (TÁJ.)					RENDEZŐ (GYULA) ÉPÜLET-SZÁRNY				
***	SZÍNEMŰ MŰVÉSZI-ETLEN ALKOTÁS						ZÁTONY HATÁRAI! A MÉLYBE TUD NÉZNI		
GRABOWSKI JELE		ASZTALT MEGTERIT OLIMPIAI MACINEV						A TÁRGY RAGJA CÉLBA VESZ	
OLASZ FORMA-1-ES PÁLYA						ERIKA BECEZVE OKTATÁS (RÓV.)			
MACSKANEV					GÖRBE VÉGTAG USZÁLY KÖZEPÉI!				
CSAVARGO, MASZKALO									
A NÉMET CIMER ALLATA				PASSZIROZ					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipsicani u. 29-31. sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

95,1 fm
Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 fm
PROFI RÁDIÓ
A ZENE ÁRAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95 FM
SICULUS Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

MÉDIAPARTNEREK
KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

Görögverő román válogatott

Labdarúgás

ÚMSZ

► Az ausztriai Altachban, kedden este megrendezett barátságos mérkőzésen Románia 3-1-re nyert Görögország ellen, a gólokat Torje (17. perc), Tănase (61.) és Chipciu (81.), illetve Karagunis (34.) szerezte. Victor Pițurcă fiatal kezdőtizenegyesnek szavazott bizalmat, a Bălgrădean – Papp, D. Goian, Găman, Radu – Torje, I. Neagu, Pintilii, Tănase – Mazilu, Stancu összeállításnak. Szünet után lehetőséget kapott Lazăr, M. Niculae, Chiricheș, Chipciu és N. Grigore, a trikolórok a második játékrészben nyújtottak kimagasló teljesítményt. A szövetségi kapitány Neagu, Chipciu, Torje, Găman, Papp és Radu Ștefan játékkal volt különösen elégedett, ők lehetnek a jövő román válogatottjának alappillérei.

A magyar válogatott idei utolsó mérkőzésén 2-1-es vereséget szenvedett kedden a házigazda lengyel csapatától Poznanban. Ez volt a 32. magyar-lengyel mérkőzés, és – 20 magyar győzelem és négy döntetlen mellett – a nyolca-

Nagy formában van: Cristian Tănase zsinórban negyedik mérkőzésén is betalált

dik lengyel siker, amely a vendégek hétmeccses veretlenségi sorozatát szakította meg. A találkozó egyperces gyászszünettel kezdődött az október 30-án elhunyt egyetlen magyar aranylabdás futballista, Albert Flórián emlékére.

Brozek első félidei góljára Priskin a 78. percben vála-

szolt, a győztest Vanczák 86. percben esett öngólja döntötte el.

A magyar labdarúgó-válogatott 2011-ben lejátszott 11 mérkőzésén hét győzelmet aratott, háromszor kikapott és egy döntetlen ért el.

A csapat ezeken a találkozókon 23 gólt szerzett és 12-t kapott. Összesen 11 játékos

talált a hálóra, de Rudolf Gergely volt a legeredményesebb, ő öt gólt szerzett.

A keddi nagyüzem slágermérkőzése a hamburgi német-holland párharc volt, amelyet a házigazdák 3-0-ra nyertek meg. Klose lőtte a második gólt, és övé a Müller és Özil találatát megelőző passz is.

Rómában meglepő vendégsiker született, Uruguay Fernández 3. percben szerzett góljával 1-0-ra nyert Olaszország ellen. Costa Rica vendégeként a világbajnok spanyol csapat 0-2-ről állt fel, s David Silva és David Villa az utolsó tíz percben mentett pontot, 2-2.

További eredmények: Franciaország–Belgium 0-0, Dánia–Finnország 2-1, Macedónia–Albánia 0-0, Ukrajna–Ausztria 2-1, Anglia–Svédország 1-0, Luxemburg–Svájc 0-1, Fehéroroszország–Líbia 1-1, Szlovénia–Egyesült Államok 2-3, Zimbabwe–Dél-afrikai Köztársaság 2-1, Ghána–Gabon 2-1, Niger–Botswana 1-1, Nigéria–Zambia 2-0.

A 2014-es vb dél-amerikai selejtezőcsoportjában is játszottak. Eredmények: Ecuador–Peru 2-0, Kolumbia–Argentína 1-2, Venezuela–Bolívia 1-0, Chile–Paraguay 2-0. A 9 csapatos körmérkőzés táblázatán Uruguay (7 pont, 9-3) vezet Argentína (7, 7-4), Venezuela (7, 3-3), Ecuador (6, 5-2), Chile (6, 7-10), Kolumbia (4), Paraguay (4), Peru (3) és Bolívia (1) előtt. Négy csapat jut ki a világbajnokságra. ◀

Röviden

Megvénne a Cluj Arenát

Florian Walter, a Kolozsvári U labdarúgó-csapatának menedzserje azt tervezi, hogy megvásárolja az októberben felavatott Cluj Arenát. Az üzletember jelenleg mérkőzésenként 7.500 eurónak megfelelő összeget fizet a pályahasználatért, így a 36 millió nem tűnik számára túl nagy összegnek.

Ronaldino Görögországban?

Harmincmillió eurót kínál a brazil Flamengónak Ronaldinhoért az az olaszok, aki megvásárolta a Panathinaikos labdarúgó-csapatát. Az athéni együttes sorsa a Manchester Cityéhez hasonlóan alakulhat, a márkás és mérregdrága igazolásokkal látványosan megerősödhet.

Kelet-Európai Liga a láthatáron?

A bolgár labdarúgás berkeiből származó elképzelés szerint Kelet-Európai Liga alakulna a térség azon csapatai számára, amelyek nem kvalifikálják magukat a Bajnokok Ligájába és az Európa Ligába. Az UEFA nem támogatja a tervet, de nem zárkozik el további tárgyalások elől.

Hatot lőttek Ronaldóék

Labdarúgás

Hírosszefoglaló

► Kedden este kiegészült a jövő évi labdarúgó-Európa-bajnokság 16-os mezőnye, miután Horvátország, Csehország, Írország és Portugália jutott tovább a pótszelejtezőkből. Az isztambuli 3-0 után a horvátok megelégedtek a zágrábi 0-0-lal, s Dublinban is remi (1-1) született az írek és az észak második összecsapásán. Ward góljára Vasziljev szünet után válaszott, a zöldek 5-1-es összesítéssel biztosították helyüket a lengyel–ukrán kontinensviadalon. A prágai 2-0 után a csehok Podgoricán is legyőzték a montenegróiakat (1-0), Jiracek a 81. percben volt eredményes.

Nyolc gólnak tapsoltak viszont Lisszabonban, ahol a zenitai 0-0-t követően a portugálok 6-2-re verték a bosnyákokat. A meccset megelőzően sokat bosszantott Cristiano Ronaldo már a 8. percben beköszönt, s egy negyedóra után Nani is betalált, 2-0. Misimovic még szünetig szépített tizenegyesgóllal, Ronaldo azonban visszaállította a kétgólos különbséget, 3-1. A bosnyákok még egyszer betaláltak Spahic révén, de az utolsó húsz percben háromszor is zördült hálójuk, Helder Postiga duplázott, Miguel Veloso pedig már a végeredményt állította be tíz perccel a lefűjás előtt.

Lisszaboni duplájával Cristiano Ronaldo fellépett a portugál gólvágók örökragosorának dobogójára. A Real

Madrid 26 éves csatára utolérte a 32 gólos Figót és már csak Pauleta (47 gól 88 válogatott mérkőzésen) és a legendás Eusebio (41 gól, 64 mérkőzés) áll előtte.

A pótszelejtezők visszavágói után véglegessé vált a 2012-es, lengyel–ukrán közös rendezésű labdarúgó-Európa-bajnokság 16 csapatos mezőnye, Lengyelország, Ukrajna, Németország, Olaszország, Spanyolország, Hollandia, Anglia, Görögország, Oroszország, Svédország, Dánia, Franciaország, Horvátország, Írország, Csehország és Portugália küzd majd a 14. kontinensbajnoki címért.

A sorsolást december 2-án tartják Kijevben. A csapatokat négy urnába sorsolták. Kiemelt a két rendező, Lengyelország és Ukrajna, valamint a világbajnok spanyol válogatott. Németország, Olaszország, Anglia és Oroszország a második, Horvátország, Görögország, Svédország és Portugália a harmadik, Dánia, Franciaország, Írország és Csehország pedig a negyedik urnából várja a decemberi sorsolást. Az Eb-selejtezőkön mutatott teljesítmény 40 százalékban számított bele az együtthatóba, csakúgy, mint a 2010-es vb selejtezőin és a döntőt tornán elért teljesítmény. A 2008-as Eb selejtezőinek és a döntő tornának a mutatói csak 20 százalékban számítottak bele a különleges együtthatóba. A 2012-es Eb küzdelemsorozata június 8-a és július elseje között zajlik, a címvédő Spanyolország. ◀

Elbukott erőpróbák

Kosárlabda

Turós-Jakab László

► A román és magyar csapatok idegenbeli vereségekkel folytatták szereplésüket a férfi-kosárlabda-Eurochallenge Kupa csoportjában.

Az U-Mobitelco BT kedde este Belgiumban vendégszerepelt, ahol 87-63-ra kikapott az Antwerp Giants együttesétől. A kolozsváriak az utolsó negyedik tudtak lépést tartani, a hajrában azonban leiskolálták őket. A súlyos vereséget magyarázva Marcel Tenter edző elmondta: harminc pontot kaptak gyerekek hibáik miatt. Krsztanovics 21, Lawrence 15, Dykes 11, Morris pedig 8 pontot szerzett a román bajnoknak, míg a másik oldalon Michael Roll 24 ponttal bizonyította, hogy a múlt héten az oroszoknak dobott 27 pont nem volt véletlen. A D csoport másik mérkőzésén is csak a hajrában billent el a mérleg nyelve, a francia Elan Chalon-sur-Saone 87-79-re nyert a az orosz BC Jenyiszej Krasnojarszk ellen.

November 22-én a nyeret-

Az első temesvári győzelem

Két szoros vereség után nyerni tudott a férfi-Balkán Liga (BIBL) A csoportjában szereplő Temesvári BC: a Bega menti alakulat meglepően simán győzte le kedden este a szerb OKK Belgrádot, 85-67. A hazai bajnokságban vezető temesváriak három legjobbjára Archie (24), Sarovic (24) és Siriscevic (15) volt. A hatos második helyére feljött temesváriak idén még kétszer játszanak: november 30-án a veretlen izraeli BC Galil Gilboát fogadják, majd december 6-án a montenegrói KK Mornarhoz látogatnak. A visszavágókat jövőre rendezik meg.

len kolozsváriak Krasnojarszkban vendégszerepeltnek, a belgák pedig a veretlen franciáknál.

Egyszámjegyű vereséggel zárt a német Artland Dragons vendégeként a magyar bajnok Szolnoki Olaj KK is. A nagyszünetben 48-35-re vezettek a „sárkányok”, akik végül 86-78 arányban bizonyultak jobbnak. A magyar csapatban Trotter 18, Bäder 16, Mills pedig 14 pontig jutott. A H csoport másik mérő negyedik tudtak lépést tartani, a hajrában azonban leiskolálták őket. A súlyos vereséget magyarázva Marcel Tenter edző elmondta: harminc pontot kaptak gyerekek hibáik miatt. Krsztanovics 21, Lawrence 15, Dykes 11, Morris pedig 8 pontot szerzett a román bajnoknak, míg a másik oldalon Michael Roll 24 ponttal bizonyította, hogy a múlt héten az oroszoknak dobott 27 pont nem volt véletlen. A D csoport másik mérkőzésén is csak a hajrában billent el a mérleg nyelve, a francia Elan Chalon-sur-Saone 87-79-re nyert a az orosz BC Jenyiszej Krasnojarszk ellen.

Az Atomerómú SE 69-56-ra kapott ki a lett BK Ventspils vendégeként. A paksiak két legjobb dobója Cole (19 pont) és Williams (13) volt. A D csoport másik mérkőzésén az orosz BC Nyizsnij Novgorod 85-73-ra nyert az ukrán BC Himik Juzsnyj ellen. A Szolnokhoz hasonlóan 1/1-es győzelem/vereség mérlegnél tartó Szolnok jövő héten a Keravnosz együttesét látja vendégül.

November 22-én a nyeret-

Sztárháború Londonban

Tenisz

ÚMSZ

► Igazi csemegét ígér, november 20. és 27. között, Londonban esedékes világbajnoksága, amelyre az idei legjobb nyolc játékos kvalifikálta magát. A szerb Novak Djokovics (1.), a spanyol Rafael Nadal (2.), a skót Andy Murray (3.), a svájci Roger Federer (4.) és a spanyol David Ferrer (5.) után a francia Jo-Wilfried Tsonga (6.), cseh Tomas Berdych (7.) és az amerikai Mardy Fish (8.) is biztosította helyét a gálán. Már a csoportok összetétele is elkészült: az A csoportba a páratlan, a B-be pedig a páros „rajtszámú” teniszese kerültek. A körmérkőzések két-két legjobbjára keresztben játszik a döntőbe jutásért.

Az idei Bajnokok Tornája (BT) nyolc résztvevője közül csak Federer és Djokovics tudott korábban nyerni, a többiek sikere abszolút premier lenne. A 30 éves Federer 2002 óta megszakítás nélkül tagja a BT-mezőnynek, s 2003-ban, 2004-ben, 2006-ban, 2007-ben és tavaly is nyerni tudott. A tizedik BT-szereplésére készülő bázeli idén két tornát nyert, a múlt hét végén a párizsi Masterst.

A másik véglet Mardy Fish, aki bár csak egy évvel fiatalabb Federernél, még sosem játszott az évzáró tornán. Az amerikai idén egyetlen tornagyőzelmet aratott.

A világszínész Djokovics ötödik BT-részvételére készül, miután parádés esztendő

zár, tíz tornagyőzelemmel, köztük a négy Grand Slamviadallal. A 24 éves belgrádi 2007 óta megszakítás nélkül tagja a BT-mezőnynek, 2008-ban nyerni is tudott.

Nadal is ötödször vág neki a rangos év végi kalandnak, s most nyerni szeretne, miután tavaly Federertől kapott ki a fináléban. A 25 éves mallorcai idén csak három tornán tudott diadalmaszkodni.

A Djokoviccsal egyidős Murray idén nem nyert ATP-tornán, s a Bajnokok Tornáján is csak 2008. óta szereplő. Ferrer 2007-ben Federerrel döntözött, s tavaly is részt vett a viadalon – idén két tornagyőzelme van. Csakúgy, mint Tsongának, aki csak 2008-ban indult a Bajnokok Tornáján. Berdych és Fish is csak egy tornát nyert az idén, ATP-vében azonban csak a cseh indult, tavaly.

A férfi teniszesezők legfrissebb, az idei eredményeket összegző ATP-világranglistáján Djokovic (13.475 pont) vezet Nadal (9375), Murray (7380), Federer (6670), Ferrer (4480), Tsonga (3535), Berdych (3300) és Fish (2965) előtt, a szerb Janko Tipsarevic (2395) komoly hátránnyal követi a Bajnokok Tornájára készülőket.

Vasárnap Federer–Tsonga és Nadal–Fish-mérkőzéseket rendeznek, hétfőn pedig Murray–Ferrer- és Djokovics–Berdych-találkozókat.

Megszokott partnere, a svéd Robert Lindstedt oldalán, Horia Tecău is indul a párosok év végi tornáján, 6. kiemeltként, az A csoportban. ◀